2 KULTUR

VAD ÄR KULTUR?

2.1 Inledning

¹Kultur definieras såsom "andlig och materiell odling". Den definitionen är meningslös, eftersom den ingenting utsäger om det viktigaste, nämligen motivet. Man kan odla en mängd olika ting och med de mest skilda motiv: kärlek och hat, vänskap och fiendskap.

²Nietzsche, som trodde sig vara en stor kulturfilosof, såg i genomförd, enhetlig stil bevis på kultur. Detta slags kultur (exempelvis kinesisk) urartar snart i raffinerade subtiliteter. Verklig kultur avser medvetenhetsutveckling.

³I esoteriken menas med kultur odling av högre medvetenhet i motsats till lägre: högre emotional (strävan till enhet) och högre mental (strävan till insikt). På mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium bör kulturens strävan riktas mot den högre emotionala medvetenheten, emotional attraktion, i motsats till den lägre emotionala, emotional repulsion i alla dess otaliga slags livsyttringar. Esoteriskt är kultur första medvetna steget mot enheten, allt livs oskiljbara enhet.

⁴Det är fundamental skillnad mellan exoterisk och esoterisk kultur. Den exoteriska kommer till synes i emotionalmedvetenheten och den esoteriska i mentalmedvetenheten såsom ideernas (mentalideernas) värld. Kausalideerna redogöra för verkningarnas orsaker i de mänskliga världarna och ligga för högt för förstajaget.

⁵Kultur förutsätter vilja till enhet och riktiga mänskliga relationer. Söndring, splittring, sektväsen, isolering, uteslutning äro hinder för kultur, som i emotionalt avseende betyder attraktion. Kultur underlättar i oanad grad möjligheten för mänskligheten att nå helgonstadiet, ty det är kulturens mål. Därmed skulle vi få vad människorna i alla tider drömt om: det paradisiska tillståndet, landet Utopia.

⁶Verklig kultur utmärkes av genomgående tendens till enhet och frihet. Ty endast i friheten kan enheten bli den orubbliga maktfaktorn. Den laglösa frihet utan mål, de livsokunniga önska sig, leder till splittring och kaos, och reaktionen därpå blir ofrånkomlig: andlig, politisk, social diktatur i en polisstat med spioner och övervakning av individerna. De livsokunnigas strävan till enhet utan frihet leder till polisstaten, och reaktionen därpå blir ofrånkomligen revolution, när människorna kunna tänka själva och icke bara säga efter. Med verklig kultur är allt vad diktatur heter uteslutet.

⁷Fred, tolerans och harmoni äro förutsättningar för kultur, för förvärv av attraktion (beundran, tillgivenhet, deltagande), för frivillig, eftersträvad identifikation med helheten.

⁸Ett av tecknen på stigande kultur är minskade rättslösheten. Som barn var man rättslös gentemot sina föräldrar, som elev rättslös gentemot läraren, som värnpliktig rättslös gentemot allt överbefäl, som tjänsteman rättslös gentemot överordnade. Allt detta har redan (i vissa avseenden om än långsamt) undergått förändring. Det går trots allt mot förbättring.

⁹Kulturens uppgift är alltså medvetenhetsutveckling. Kulturen betjänar sig härför av allehanda fysiska alster, såsom litteratur, konst och musik.

¹⁰Det är dessa yttre företeelser, som människorna i sin livsokunnighet kalla "kultur". Naturligtvis kan icke all litteratur, konst och musik räknas till kulturprodukterna. Det kunna de göra endast ifall de förädla det emotionala, hjälpa människorna att förvärva attraktionens egenskaper och uttrycksmedel. Våra dagars alster inom dessa områden verka snarare i motsatt riktning, bidraga till att öka desorienteringen. Hur många inse det?

¹¹Medvetenhetsutveckling är livets mening, icke nöjen och tidsfördriv. Människan skall söka

uppgå i femte naturriket, icke kvarstanna i fjärde. Planethierarkien har till uppgift tillse att människorna fylla sin uppgift. Vilja de icke göra det godvilligt, få de finna sig i att bli "nödgade" därtill. Måste de drivas med piskslag genom diktatur och slaveri?

2.2 Fysisk, emotional och mental kultur

¹Eftersom "kultur" definieras som odling, tyckas många tro att den avser något fysiskt: fysisk kultur, odling, bruk av jorden, kulturväxter, buljongkultur etc. Det torde därför bli nödvändigt att vid användningen av ordet "kultur" närmare ange vad slags kultur som avses: fysisk, emotional eller mental kultur.

²"Andlig kultur" är också ett omtyckt uttryck, som används i olika sammanhang, så att envar tolkar det på eget sätt utan att någon vet vad som avses. För esoterikern är vår tids "andliga kultur" detsamma som emotionalkultur. Mänskligheten befinner sig på emotionalstadiet, och dess "kulturprodukter" (litteratur, konst, musik etc.) befinna sig helt inom emotionalmedvetenhetens verklighetsområden.

³Emotionalmaterien är till sin natur antingen repellerande eller attraherande, och dess medvetenhet har samma tendens. Till över 90 procent äro mänsklighetens medvetenhetsyttringar av emotionalt slag och repellerande. Kanske det så småningom blir förståeligt, att medvetenhetsutvecklingen för mänskligheten i emotionalt hänseende består i att övergå från repellerande till attraherande tendensen. Därmed skulle vi få en "andlig kultur", som tillhör det högre emotionala. När mänskligheten nått dit, har den tagit ett jättekliv framåt i sin medvetenhetsutveckling.

⁴Till emotionalkultur kunna räknas de livsuttryck som höra hemma på högre emotionalstadiet, attraktionens stadium (48:2,3). I filosofiskt och religiöst hänseende gå de under gemensamma beteckningen "mystikerstadiet", eftersom de äro undandragna logiska principtänkandets kontroll (47:6) och ännu ej kommit under humanitetsstadiets perspektivtänkande (47:5). Vad som ännu felas dessa är det drag av universalitet som är det fundamentala på humanitetsstadiet.

⁵Mentalkultur få vi vänta på, tills åtminstone en tongivande minoritet förvärvat perspektivtänkande, slutat upp med att låsa fast medvetenheten i dogmer av alla slag och börjar röra sig med tänkande i översiktssystem, vilkas innehåll består av konstaterade fakta i rätta sammanhang utan gissningar och förmodanden (teorier och hypoteser). Tänkandet är fritt, när det tänker nya tankar, icke när det är fastlåst vid klicheer och rör sig i gamla tankebanor. Hela mänsklighetens "tänkande" är ett vanetänkande och ointelligent eftersägande. Människorna äro i mentalt hänseende alltjämt robotar. Ännu är tänkandet förbjudet, ty allt vad dogmer heter är förbud mot tänkandet. Mänskligheten lever i sina illusioner och fiktioner, i ett veritabelt augiasstall av verklighetsfrämmande, verklighetsfientliga idiotismer. Det gäller teologien, filosofien och icke minst vetenskapen. Vetenskapen kan åtminstone försvara sig med att den hållit sig till fysisk verklighet och aldrig utgett sig för att begripa något mera. De andra ta sina fantasier för verklighet.

2.3 Individualkultur och kollektivkultur

¹Det finns individualkultur och kollektivkultur, en skillnad som kommer att bestå, tills hela mänskligheten nått idealitetsstadiet. Så länge det finns människor på olika utvecklingsstadier, kommer det att finnas individualkultur, som ligger över även högsta kollektivkultur och som kulturhatarna förgäves ska försöka utjämna. Jämlikhet i det avseendet förblir både en illusion och en fiktion. Man har möjlighet att förinta mänskligheten. Men det är väl sörjt för att några ska överleva. Symbolen fågel Fenix, som förbränner sig själv och sedan uppstår ur askan, avsåg denna företeelse och var icke som man antagit och trott en (meningslös) symbol för odödligheten. Proletariatets diktatur var ett nytt försök av dem på barbarstadiet att utplåna skillnaden. Man börjar så småningom inse det idiotiska häri. Hur man än anstränger sig att trotsa livets lagar,

kommer man slutligen till gudatrotsande kung Fjalars insikt: "Vad är mänskan att mot er hon stormar, stjärnor like i onådd rymd".

²Den politik, som går ut på att utplåna individualiteten, hamnar ofelbart i barbariet och gräver sin egen grav. Endast genom att med alla medel främja individens utveckling kan ett samhälle nå kulturstadiet.

2.4 Civilisation är ej kultur

¹Västerlandets tekniska civilisation skulle kunna gagna kulturen men har istället hämmat eller rentav motverkat kultur. Civilisation och kultur skulle icke behöva vara motsättningar men ha hittills varit det. Civilisation är tyvärr möjlig i samband med barbari, varpå både nazism och bolsjevism äro ovederläggliga bevis. Man kan för övrigt påstå, att västerlandet med sin enorma teknik ännu i stor utsträckning saknar förutsättning för kultur. Därpå är dess ringa förståelse för den bildade orientalens överlägsna kultur tillräckligt bevis. Kultur måste bedömas efter förefintlig förståelse för livets lagar. Och den har orientalen i högre grad än västerlänningen, som desorienterats av en i många avseenden barbarisk, livsfientlig teologi.

²Hur långt från verklig kultur de så kallade kulturnationerna äro, framgår bäst av hur de värdesätta sina författare på kultur- och humanitetsstadiet. Författarna på civilisationsstadiet, som predika pessimism, negativism, söndring, splittring, frossa i skildringar av människor på hatstadiet med hithörande vidrigheter, ha ingen aning om verklig kultur. Men alla, som orientera i verkligheten, skydda, lyfta, befria, förädla, höra till mänsklighetens frälsare.

³En mänsklighet, som lever i det fysiska för det fysiska, som predikar hat, som kan ställa till med krig, saknar icke blott förutsättningen för kultur utan även möjlighet att förstå kultur.

⁴Såväl civilisation som kultur förutsätta, att alla fylla sin livsuppgift, göra sin insats för det allmänna. Allt som söndrar motverkar utvecklingen. Det borde man äntligen kunna inse. Det finns ingen annan väg än enhetens väg, och viljan till enhet måste bli allas norm. Detta förutsätter frihet, som tyvärr uppfattats så, att även den mest primitiva och livsokunniga skall få leva laglöst. Frihet förutsätter insikt och förståelse. De självsvåldiga måste på lämpligt sätt bibringas insikten om lags nödvändighet. Detta måste givetvis börja med barnen. Man ger icke barn frihet att få husera som vilda djur utan endast så mycken frihet som de kunna bruka på förnuftigt sätt.

⁵Den moderna pedagogiken trevar sig fram men har långt kvar, innan den förvärvat rätt psykologisk insikt och befriat sig från härskande uppfostringsdogmer. Komplexläran har verkat fullständigt förvillande. Moderna frihetsdogmen har istället för att fostra till frihet uppammat ett laglöshetskomplex och inbillningen att frihet är detsamma som godtycke. Frihet förutsätter lag, som anger gränserna för förnuftet och insikten om handlingens ändamålsenlighet. Barn genomlöpa i sin utveckling barbarstadiet, och på detta stadium kan barnet ej få härska efter eget godtycke. Den gamla uppfostringsmetodens verkliga fel var dess kärlekslöshet, brutalitet och bestraffningsmetoder, i många fall också onödiga förbud. Men att förbud måste finnas för dem som ingenting förstå, borde även enklaste intellekt kunna begripa.

⁶Vår tids s.k. kultur är fysisk formkultur. Men verklig kultur är till att börja med mentalkultur med endast så mycket av ägodelar som behövs för fysisk existens. "Rikedom" (överflöd) medför ett avgjort handikapp för verklig lycka. Kommersialismens anda med hagalenskap och aggressivt glupande efter mer och mer omöjliggör kultur. Och planethierarkien har beslutat sätta stopp för denna psykos. Vilja människorna icke frivilligt dela med sig av sitt överflöd, så skall mänskligheten få lära sig detta. Världskrigen tyckas icke ha haft erforderlig effekt. Man återgår till sina gamla vanor. Men planethierarkien har icke gett oss kunskap för att vi ska bli märkvärdiga och icke möjliggjort uppfinningar för att vi ska leva för dessa. Avsikten var att befria från släpgörat, så att människorna skulle få tid att leva mentalt. Det har man icke velat förstå.

⁷Det är en grundfalsk inställning till livet och kulturen att betrakta överflöd såsom förutsättningen för lycka. Det är ett fundamentalt misstag, att söka tillfredsställa de fysiska

behoven utöver vad som är nödvändigt för människovärdig existens. Även psykologiskt är det förfelat, emedan det vänder bort uppmärksamheten från livets väsentligheter: förädling av emotionaliteten, utveckling av mentaliteten och strävan mot enheten. Den, som fått sinnet öppnat för dessa "andliga" behov, är snarast nöjd att få reducera sina fysiska behov till ett minimum. Det är intyget på verklig kultur. Det är dessutom lösningen på mänsklighetens försörjningsproblem.

2.5 Ännu har ingen nation nått kulturstadiet

¹Det räcker icke med att det i en nation finns kultur för att nationen skall kunna räkna sig till kulturstadiet. Att kultur alls förekommer, beror på att enstaka smärre klaner på kultur- och högre stadier inkarnera. Avstängdes de från inkarnation, så att endast barbar- och civilisationsklaner inkarnerade, skulle mycket snart alla spår av kultur vara utplånade.

²Typiskt exempel på rådande livsokunnighet var den illusion, som rådde under 1900-talets första decennium, att mänskligheten då nått så långt i utvecklingen att krig och dylika barbarföreteelser vore uteslutna. Ännu befinna sig c:a 24 miljarder människomonader på barbarstadiet.

³Kulturmänniskornas insatser ha ännu icke kunnat rätt värderas, trots allt som sagts därom. Endast kulturella kunna uppfatta och uppskatta kultur. "Du liknar den ande du förstår." Det betyder att individen uppnått samma utvecklingsnivå. Naturligtvis tror varenda litteraturrecensent att han kan förstå och rätt värdera. Men så äro också litteraturhistorierna typiska pekoral.

⁴Finnas i en nation fattiga, ohulpna sjuka, orkeslösa, övergivna existenser, så är den nationen ingen kulturnation. Regeras människorna i en nation av hatet (fruktan, vrede, förakt), så är den nationen ingen kulturnation. Värderas människan efter graden av makt, ära, rikedom, så finns ingen nationell kultur.

⁵I en kulturnation ha alla fått berättigade fysiska behov tillgodosedda. Därutöver används väsentliga kapitalet till höjande av bildningsnivån, kunskapsnivån, kulturnivån. Detta innebär icke vad fackidioter anse höra till erforderligt vetande, utan verklighets- och livskunskap, som medför friktionsfri sammanlevnad, tjänstvillighet och hjälpsamhet, ökar livsförståelse och förmåga leva ett lyckligt liv. Kultur är enhet. Allt som söndrar är misstag.

⁶Det blir möjligt för hela nationer att nå kulturstadiet först sedan planethierarkien återkallats och därmed krig omöjliggjorts på denna sorgens planet. Det blir visserligen även i en avlägsen framtid ett krig, när svarta logen i tillräckligt antal samlat in de förstajag, som vägra bli andrajag. Det kriget inträffar visserligen icke förr än människorna kunna leva i sina eterhöljen såsom lägsta fysiska höljen, enär det organiska livet därefter omöjliggjorts.

2.6 Kulturens uppgift

¹Livets mening är medvetenhetsutveckling. Den stimulans, som skall öka monadernas medvetenhetsaktivitet, bör vara avpassad efter deras nivå: ifråga om människorna efter deras förmåga att begripa och förstå, efter deras olika emotionala och mentala behov och psykologiskt sett efter deras intressen. Kulturens uppgift är att tillgodose dessa medvetenhetsutvecklingens behov.

²Kulturens uppgift är att utveckla emotionala medvetenheten genom att förädla den till attraktion och mentala medvetenheten genom att lära den iakttaga, reflektera, tänka nytt, begrunda livsproblem.

³Kulturen har till uppgift att ge individen på kulturstadiet möjlighet att "utveckla sin personlighet", icke för att bli stor och märkvärdig utan för att bättre kunna tjäna evolutionen. Det är icke den enskilde utan det hela som är målet, det hela, varav vi utgöra en del och vari vi förvärva allt större delaktighet, ju effektivare vi tjäna det hela.

⁴Individen förvärvar under sina tiotusentals inkarnationer alla de goda och dåliga egenskaper ("motsatsparen", godas och dåligas motsats), som höra till de olika molekylarslagen. De finnas

latent i det undermedvetna. Och det beror till stor del på arv, uppfostran, uppväxtmiljö, litteratur av alla slag (icke minst tidningar), numera även film, radio och television, vilka som på nytt aktualiseras och aktiveras.

⁵Kulturens uppgift är att hjälpa oss utveckla de goda egenskaperna till allt större procent, tills de bli de starkare och hindra de dåliga från att göra sig gällande.

⁶Fullt fria från de dåliga bli vi ej, förrän vi med det mentala så behärska det emotionala, att vi ej påverkas av emotionalvärldens vibrationer, frambringade av mänsklighetens emotionala medvetenhetsyttringar under dygnets alla timmar.

⁷Häri ligger också det gemensamma ansvaret, något människorna ännu aldrig förstått. Ju högre molekylarslag, desto starkare vibrationerna och dessas effekt, desto större ansvaret, och vi äro alla delaktiga.

2.7 Konst

¹Författandet är ett slags skapande, en konst att i ord och bildspråk återge fantasiens produkter, liksom målaren fäster sina bilder på duken och tonkonstnären sina tonskapelser. Man föds till yrket, om man odlat det i föregående liv. "Skapelsens" kvalitet beror på utvecklingsnivån (livsförståelsen) och tekniken på den möda man nedlagt på utformandet. Esoteriskt beräknas tre inkarnationer för talang och sju för den fulländning man kallar geni. Kännaren har knappast större svårighet avgöra till vilket stadium i tekniskt avseende produkten är att hänföra.

²Det hör med till den allsidiga utvecklingen av förståelse för allt mänskligt att alla under någon utvecklingsfas också odlat denna skapande förmåga.

³Konstalstrets kulturella värde såsom uttryck för förvärvad livsförståelse bestäms av utvecklingsnivån. Geni behöver ingalunda betyda att dess skapelser kunna räknas till kulturstadiet. Vad som framför allt kännetecknar detta stadium är konstnärens ansvar, önskan att hjälpa människorna till större livsförståelse, alltså hans önskan att göra en insats i utvecklingen och lämna ett bidrag till enhetssträvandet.

⁴Det finns epoker, då konstnärerna huvudsakligen utgöras av dem som göra sina första lärospån, befinna sig på lägre nivåer. Det är i regel när existerande kultur skall slås sönder som de födas vilkas uppgift blir att bidraga till destruktionen, alltså motsvarande den nuvarande epoken. Vi uppleva ett sönderfall inom alla konstnärsyrken, icke minst inom det litterära.

⁵Det finns lika många konstteorier, lika många svar på frågan, "varför konsten är sådan", som det finns "konstfilosofer". Det enda gemensamma för dem är, att de äro lika hjälplösa, lika oförnuftiga. Men det är just vad som kännetecknat alla filosofer alltsedan livsokunnigheten började spekulera och trodde sig om att kunna förklara. Förr eller senare hitta de en förklaring, ty den som söker han finner. Modern konst är godtycket, subjektivismen i högsta potens. Förnuftet är eliminerat och kaotiska driften har intagit dess plats.

2.8 Man vet icke vad kultur är

¹Det talas även i vår tid mycket om kultur. Varje fakultet och s.k. konstriktning har sin vanföreställning om vad kultur är och måste förkunna den. Ordet "kultur" har därunder förlorat allt förnuftigt innehåll, ett öde liknande det som drabbat ordet "esoterik".

²Man behöver endast taga del av "kulturfilosofers" definitioner på kultur för att inse nivån hos de klaner som inkarnerat under de senaste två tusen åren.

³En biskop förklarar, att kulturen vilar på teologiska vetandet om guds verklighet, och andra religionsförespråkare hävda att kristendomen är enda möjligheten att motverka den alltmer tilltagande förvildningen. De "klassiskt bildade" hämta sina kulturbegrepp i antika litteraturen och påstå att beläsenhet i denna är enda möjligheten att hålla förståelsen för humanismen vid liv. Båda kategorierna äro aningslösa om att det funnits höga kulturer utan kristendom och grekisk litteratur.

⁴Esoterikern kan tala om för dem, att mänskligheten först om fem hundra år kommer att kunna förstå vad kultur är, ty så länge dröjer det, innan verkliga kulturrepresentanter anse det löna sig att inkarnera.

⁵Det måste betonas, att de s.k. kulturella icke veta vad kultur är. Det framgår alltför tydligt av de valhänta definitionerna. Man kan gå ett steg längre och säga, att exoterismen icke kan besvara den frågan, eftersom den saknar den kunskapens grund som erfordras. Man måste ha förståelse för tillvarons mening och mål för att kunna ha förnuftigt begrepp om vägen till detta mål. I exoteristernas debatter om kultur ersättas ständigt deras emotionala illusioner och mentala fiktioner med andra sådana liksom på löpande band. De vänta förgäves i fiktiva begreppens kaos efter ett "varde ljus". Esoterikern lyssnar häpen på detta barnkammarpladder med längesedan utslitna klicheer. För honom återstår endast att vänta på den dag, då sunda förnuftet skall vakna och man skall besluta sig för att undersöka hylozoikens verklighetshalt och logiskt ofrånkomliga förklaringsgrund, enda existerande, enda tillfyllestgörande i alla avseenden.

⁶Att man icke kunnat lämna en riktig definition på kultur, sammanhänger med att ännu ingen nation nått kulturstadiet, så att man fått se vad kultur verkligen är. De företeelser man sedan gammalt räknat till kultur – litteratur, konst och musik – äro längre ifrån verklig kultur än någonsin och äro snarast på väg nedåt mot oförnuft och barbari.

⁷I en tidning påstås, att "läsekretsen" underskattar sin egen omdömesförmåga, emedan den ej tilltror sig kunna kritisera allsköns självutnämnda kulturapostlars fräcka andliga diktatorslater. Misstag. Just detta, att den finner sig i sådana företeelser som modern litteratur, konst, musik etc., visar att den saknar alla förutsättningar att bedöma. Och det är icke underligt, eftersom man systematiskt berövat den alla gamla bedömningsgrunder utan att ge den en fast grund att stå på.

⁸I rådande kulturkaos har man kunnat tillvarata ett förnuftigt ord: "I efterhand skall det alltid komma att visa sig, att det betydelsefulla, det nya och stilbildande har utspelats i obevakade hörn, utförts av människor som varken är auktoriserade eller avlönade eller ens observerade." Man kan tillägga och upprepa, att kultur saknas och ingen ännu vet vad kultur är. Vi ha civilisation med en enormt utvecklad teknik. Men det är också allt. Det vi kalla kultur är parodi på kultur.

2.9 Människobedömning

¹Människorna bedöma varandra efter misstag, fel och brister, aningslösa om att detta tillhör det alltför mänskliga. För att något så när rättvist kunna bedöma en människa, hennes handlingar och uttalanden, måste man utgå från hennes utvecklingsstadium. Detta insågo redan romarna, vilket framgår av talesättet: "Om två göra detsamma, så är det icke detsamma." Man kan tillägga: "Om två säga detsamma, så är det icke detsamma." Det beror på vem som säger det, om det till exempel dikteras av önskan att upplysa eller klandra.

²Planethierarkien bedömer människorna efter deras utvecklingsstadier, icke efter deras fel och misstag. Det är en sak esoterikern får lära sig och som de på hatstadiet icke vilja lära sig, ty de söka efter anledning att få döma och förkasta, få utlopp för sitt hat. De ha icke uppnått kulturstadiet, och deras hat är ett ofelbart igenkänningstecken, oberoende av uppnådd samhällsställning.

³Det finns personer som kunna göra och säga praktiskt taget vad som helst utan att bli missförstådda, därför att de dels stå skyhögt över all tarvlighet, dels förvärvat "rätt" därtill. Känner man en människa tillräckligt, kan man avgöra om ryktet talar sant eller ej. Kan man icke det, är man offer för allt lögnaktigt skvaller. Och det äro de flesta. Sägs något ont om en människa, äro alla benägna att tro det. Sägs något fördelaktigt, gäspa de. På mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium äro alla rättslösa gentemot allt förtal. Ett helgon i vår tid kunde säga: "Om mig är allt sagt," nämligen allt vad illviljan kan finna på. Också en sida av vår kultur.

⁴Nuvarande testningssystem för fastställande av "intelligenskvot" är totalt förfelat. Ännu inser man icke fundamentala skillnaden mellan vetande, begripande och förståelse, skillnaden mellan

födda fysikalister, emotionalister och mentalister, skillnaden mellan de olika utvecklingsstadierna.

2.10 Geni

¹Geni tror geniutnämnande livsokunnigheten vara herravälde över form och uttrycksmedel, ett tekniskt behärskande av materialet. Detta är på sin höjd "talang". Denna kan utföra en hel del saker som förbluffa vanligt folk. Men geniet befinner sig på andra sidan av det som för normalindividen är "förlåten". Han har utpräglade drag av verklighetssinne och livsinstinkt. De av samtiden utkorade "genierna" visa i nittionio procent av fallen prov på raka motsatsen, en förvänd livsinstinkt. Tecken på dylik är deras fördummande, desorienterande, hatväckande, nedrivande, smak- och vettfördärvande inflytande på andra och verkan på samtid och eftervärld. De äro mönsterprov på vad och hur man icke bör tänka eller känna. Men hur många inse det? För de flesta läsare framstå de som förebildliga. Den litteratur de "skapa" kan man med skäl beteckna som förförarelitteratur. När man säger något dylikt, le de livsokunniga överlägset och mena, att "det är lika dumt som att skrämma barn med sotaren, att det där har varit mörkläggningsmänniskornas argument i alla tider." Men de, som kunna läsa i det undermedvetna och se intryckens arbete, säga något annat. För den uppmärksamme mentalisten är det uppenbart, att vår tids snabba "kulturförfall" just är resultatet av dylik desorienterande litteratur.

²Geniet på civilisationsstadiet är sökare. Han söker det goda, sanna, ädla, sköna med sin anings slagruta. Han förnimmer instinktivt, att "allt förgängligt blott är en liknelse" (Goethe), att osynliga verkligheten är något högre, att livet har en mening, att ideal visa vägen, att de stora humanisterna äro ljusbringarna. De, som sakna förmåga upptäcka enheten i livet, äro blindas blinda ledare till fördärvet genom att väcka och stärka hatets söndringstendens och hindra andra att se och gå vägen till förståelse.

³Visst ligger orsaken till förfallet och det största ansvaret på annat håll än hos livsokunnighetens svammel om "andliga värden", fastän hela denna andlighets historia vittnar om dessa värdens fiktivitet och illusivitet. Men blindheten hos "frigörelsens apostlar" är lika påtaglig. Man för icke mänskligheten framåt genom att enbart förstöra, genom att spränga de kristalliserade formerna med hatets livsförödande krafter. De sade sig riva för att få ljus och luft och lämnade efter sig en steril livsöken i vilken mänskligheten omkommer i brist på vatten och bröd.

2.11 Kulturen kan snabbt sopas undan

¹Denna kolartro, att uppnådd kulturnivå är en för alla tider garanterad vinst för mänskligheten, är ett av de otaliga bevisen på hur litet den kunnat lära av historien. Hela kulturen kan vara bortsopad på en enda generation. Det behövs bara att tiden är inne för en kulturs förintelse, vilket kan bero på att den stagnerat, utgör hinder för fortsatt utveckling eller samlat tillräckligt dålig sådd. Då avstängas tills vidare de på högre stadier från fortsatt inkarnation och involvera klanerna på barbarstadiet i tusental. Det blir en period av "proletariatets diktatur" inom alla livsområden, icke endast det politiska. Och så är det adjö med den kulturen.

²I sin okunnighet om livet tro människorna, att det är de som frambringa kulturen. All kunskap är ett lån ifrån planethierarkien. Det är dess redskap som bli vägvisare och som nationerna dyrka såsom sina hjältar, sedan de i regel avlivat dem på mer eller mindre brutalt sätt. Ty "det är med geniet som med haren. Sålänge han lever skjuter man på honom och sedan han lyckligen avlivats kalasar man på honom". Sen skryta de med sina stora män och känna sig mycket märkvärdiga.

³Under en kulturs tillväxtperiod minskar andelen barbarklaner och ökar andelen civilisationsklaner. Mognaden nås när klaner på kultur- och humanitetsstadierna inkarnera. Tilläggas bör, att historikerna ännu icke ha vetskap om att sådana kulturer funnits. Då och då inkarnerar en grupp eller en krets genier, och då får man sådana företeelser som grekiska kulturen, målarkonstens och byggnadskonstens triumfer under italienska renässansen, litterär storhetstid som i Goethes Weimar eller musikkulturens uppsving i Mozarts och Beethovens Wien.

⁴Kultur fås och består så länge som kulturklaner inkarnera. När mänskligheten lärt sig den läxan (det lär dröja), sörjer den för att de politiska och sociala förhållandena bli sådana, att de på högre utvecklingsstadier dels få möjligheter att återuppnå sina en gång erövrade nivåer i och för fortsatt utveckling, dels uppskattas efter förtjänst redan i livstiden. Det barocka och paradoxala har inträffat i vår tid, att man omhuldar alla klåpare, som arbeta på kulturupplösning inom litteratur, konst och musik. Man har äntligen insett, att alla genier i det förflutna blivit misskända, slår nu över åt andra hållet och gör alla klåpare till genier. Det är ett bevis så gott som något, att massan aldrig kunnat avgöra vad som hör till verklig kultur och civilisationsindividerna alltid äro osäkra bedömare. De svaja hit och dit med alla moderiktningar. Liksom det finns kulturuppbyggare finns det också kulturnedrivare.

⁵Alf Ahlberg är en värdig efterträdare till Hans Larsson såsom representant för sin tids kultur. Han har i tre arbeten – *Tankelivets frigörelse*, *Flykten från ensamheten* och *Humanismen* – med förståelse för det möjligas konst sökt väcka till insikt om tidens nödläge i kulturellt avseende. I dessa tre arbeten har han lyckats avliva de flesta av vår tids kulturapostlars livsfientliga förkunnelser. De, som behöva argument i diskussioner om hithörande företeelser, finna i dessa arbeten en veritabel guldgruva.

VÅR TIDS KULTUR

2.12 Vår kultur är historiekultur

¹Humanistiska bildningen är i stort sett historisk bildning och utvecklad förståelse för litteratur, konst och musik. Den viktigaste delen av västerlänningens historiska bildning är den s.k. klassiska (grekiska och romerska) litteraturen. Alltsedan man under renässansen började på nytt studera de grekiska och romerska författarnas skrifter, har denna litteratur för de "humanistiskt bildade" utgjort förutsättningen för kultur. Övrig litteratur var i stort sett endast teologi och ansågs med rätta för barbari.

²Den klassiska litteraturens överlägsenhet beror på att dess upphovsmän ägde en livskunskap, som inga senare folk i västerlandet förvärvat. De voro nämligen invigda i de s.k. mysterierna och fingo i dessa vetskap om fysiska, emotionala och mentala världarna. Det gav dem helt andra perspektiv på tillvaron.

³De latinska och grekiska litteraturerna voro en stor tillgång på den tid, då naturforskning och teknik lågo i sin linda och teologien var allt man ägde i världs- och livsåskådning vid sidan av filosofiska fantasispekulationerna. De utgjorde det enda man ägde av sunt förnuft och mänsklighet. Det var den humanistiska livsåskådningen som, frigjord från allt vad teologi hette, gjorde folk till rakryggade hedersmän.

⁴Men därför behöva vi icke lära oss grekiska och latin. Dels har allting, även mycket onödigt, översatts. Dels ha litteraturkännarna sammanfattat allt väsentligt. Dels slutligen få vi i den nyare esoteriska litteraturen ännu vidare perspektiv på tillvaron och djupare syn på politiska och sociala problemen med förståelse för sant mänskliga relationer. Att fortfarande studera dessa språk för att förvärva kultur är som att gå över ån efter vatten, sedan den esoteriska kunskapen fått publiceras och vi kunna gå direkt till urkällan. Vi kunna då också inse i vad mån esoteriska livskunskapen kommit till uttryck i grekiska och romerska litteraturen och i vad mån den förvanskats genom anpassning till de då härskande illusionerna och fiktionerna.

⁵Vilken lättnad att slippa ifrån den lika oerhörda som onödiga belastningen med inlärandet av två döda språk. Lika välgörande som upplysande är också att befrias från fiktionen att dessa folk producerat esoteriska genierna. Man slipper också den illusionen, att humanismen (människovärde, människorätt, människolycka) erhållits från någon viss exoterisk filosofi eller religionsform.

⁶Man skall som klassikerstudiets förespråkare vara blind för att icke inse, att studiet av de gamla språken spelat ut sin roll, icke inse, att en ny revolutionerande världs- och livsåskådning gör sitt intåg i mänsklighetens liv, den esoteriska åskådning som låg till grund för "klassikernas" rättsbegrepp. De stora författarna (Platon etc.) voro alla invigda. Detta faktum borde äntligen kunna tända förnuftets gnista i historiestudiets mörker. Det är på tiden att mänskligheten börjar se framåt och slutar se tillbaka.

⁷Detsamma som gäller kulturen kan sägas om religionen. De olika religionsformerna äro förvanskningar av vad som lärdes i de esoteriska kunskapsordnarna. All kunskap ha vi fått ifrån planethierarkien. Ifall denna återkallades, skulle vi kunna erhålla ojämförligt mycket mera på direkt sätt än som nu sker indirekt genom lärjungar med deras ofrånkomliga idiosynkrasier.

2.13 Vår kultur är emotionalkultur

¹Hur primitiv den psykologiska uppfattningen är, framgår bäst av att endast esoterikerna veta, att människan har ett emotionalhölje med sex olika slag av emotionalmedvetenhet.

²Man vågar nog tryggt påstå, att utan esoteriska psykologien med dess redogörelse för medvetenhetsaspekten (medvetenheten i de olika materieslagen) erforderliga kunskapsgrunden för kultur saknas.

³Det livsokunnigheten kallar "kultur" tillhör det emotionala: litteratur (roman, poesi, drama) och konst. Om den innehåller ideer, måste dessa nerdimensioneras till det emotionala för att attrahera, intressera och kunna påverka. Denna emotionalisering är ett verk av fantasien, som är en förening av tanke och emotional energi.

⁴Finns ingenting för känslan och fantasien, så blir det "ointressant", kan ej stimulera, blir "kallt och overkligt". När en gång mänskligheten når över det emotionala upp i det mentala (47:5), kommer det som nu kallas kultur att försvinna. "Klarheten" kommer att ersätta "värmen", genomlysningen att upphäva berusningen av emotionala makten i ogenomträngliga "oändligheten".

⁵Det vanskliga med fantasien är att den utan kunskap om verkligheten leder in i skenet, i en illusionsvärld utan förnuft och framför allt utan lag. I den världen dväljas de flesta, siare och skalder. De tro att laglöshet är frihet, det stora fundamentala livsmisstaget. Sant säger Goethe: "Und das Gesetz nur kann uns Freiheit geben." Utan lagenlighet fås ingen kultur värd namnet.

⁶Den förnämste kulturarbetaren är den som ger människorna kunskap om verkligheten och livet, inte den som hyllas såsom förnämste diktaren. Har livet en mening, så är dess förverkligande det enda viktiga. Viljan är maktfaktorn som förverkligar. Med roman och poesi förverkligas ingen kultur.

⁷Västerlänningarna leva så helt i materieaspekten, att de äro aningslösa om, att det finns en tillvarons medvetenhetsaspekt och att livets mening är odlandet av den aspekten. När man är så okunnig om verkligheten, bör man icke skryta med sin kultur eller med sina idiologier. Den ena fantasten efter den andra konstruerar sin idiologi. Och alla "kulturella" kasta sig över nyheten i hopp om att äntligen få tag på något förnuftigt. Ägde de minsta insikt och förståelse, skulle de fråga sig vad en människa har för utsikt att förklara verkligheten.

⁸Rousseau, som var invigd, visste vad han talade om, när han predikade "återgång till naturen", varmed han menade "verkligheten och livet". Han hade lärt sig inse, att "kultur och filosofi bidragit till att fördärva människorna". Mänskligheten har förlorat sig i en djungel av illusioner och fiktioner.

2.14 Bildning

¹Nästan varje s.k. bildad människa har sin egen uppfattning av vad "bildning" innebär. I allmänhet avses att man är något så när orienterad i tillvaron, kan följa med i litteraturens, konstens, musikens värld, deltaga i allsköns diskussioner rörande politiska, sociala, religiösa, vetenskapliga problem etc.

²Bildning är, med andra ord, att veta vad andra sagt. Dylikt vetande hör hemma på civilisationsstadiet. Det är robottänkande, ett parasiterande på andras verk. Det är intet bevis på egen reflexionsförmåga, blir snarare hinder för eget tänkande. Man läser för att slippa tänka själv. Det gamla ordet "bildningshögfärd" visar att det är fråga om en gammal intellektuell åkomma. Bildning är alltså icke kultur, och det är ett stort misstag att förväxla de båda företeelserna.

³Den, som springer på allsköns teaterföreställningar, konserter, bio, slösar bort sin tid med tidskrifter eller vid radio eller tv etc., saknar sinne för verklig kultur. Kulturmänniskan har ingenting nytt att lära av allt detta och är tacksam slippa offra tid på dylikt. Han har andra intressen.

⁴Historielärarna anse fortfarande deras ämne vara det viktigaste. Det hör med till fackidiotien, att varje ämneslärare och specialist har liknande uppfattning. Till grund för dylik fiktionalism hör överskattningen av boklig lärdom. Vi borde ha kommit ifrån denna överskattning av bokligt vetande. Det är icke läran utan dess omsättning i livet som betyder något för vår utveckling. Det har ofta nog visat sig, att lärdom kan vara hinder för liv.

⁵Den historiska beläsenheten är i stil med den vanliga personliga nyfikenheten, ett ytlighetens tidsfördriv. Ger oss historien ingenting för vårt behov av ökad livsförståelse, är denna

sagosamling, som omdiktas av varje ny generation, av varje nation, av alla de olika slagen av andlig diktatur som behärskat mänskligheten med sina betraktelsesätt, endast bidrag till ytterligare desorientering.

⁶Vetande är icke detsamma som förståelse. Förståelsen är medfödd, visar utvecklingsnivån. Vetandet är till omkring 99 procent mänskliga illusioner och fiktioner inom de flesta livsområden.

⁷Lärdom, att veta vad som står i uppslagsböcker, är långt ifrån bevis på omdömesförmåga, livsinsikt, verklighetsförståelse. Lärdom är historiskt vetande, och gångna tider ha saknat kunskap om verkligheten. Lärdom och inbilskhet, överdriven tilltro till egen omdömesförmåga, bruka följas åt.

⁸Kunskap om detaljerade fakta är nödvändig för dem som ska utforma kunskapssystem. Men för icke-fackmannen är systemet det viktiga och icke detaljerna. Icke en gång detta ha pedagogerna kunnat inse. Fakta utan system äro värdelösa. Systemet är ur pedagogisk synpunkt det väsentliga.

⁹Det är mycket vanligt misstag, vilket bland andra Goethe påpekade, att tro att "mänskliga framåtskridandet gynnas av att de enskilda människorna bibringas en mängd teoretiska kunskaper." Vi utvecklas genom att leva, icke genom teorier. Åskådningen är värdefull, om den kan visa, hur vi ska leva. Men om läran icke tillämpas, är den värdelös.

¹⁰Ifall man studerar språk för att tillgodogöra sig dess litteratur, gör man klokt i att fråga sig: Är den litteraturen så värdefull att arbetet man lagt ned på språkstudiet "lönar sig"? I de flesta fall torde svaret bli nej.

¹¹Engelskan är esoterikernas språk. Det som i esoteriskt avseende icke finns på engelska kan man saklöst undvara.

¹²Flera representanter för vår tids kultur ha oroat sig över humanistiska bildningens allt snabbare tillbakagång och dess ersättande med teknisk bildning. Vår tids utbildning odlar mera materieaspekten (teknik) än gången tids utbildning, som mer odlade medvetenhetsaspekten (kultur). Vad den vunnit i ett avseende har den förlorat i ett annat. Hur skulle det vara, om man mera medvetet skilde på dessa två? Vi behöva även kulturmänniskor. Vi skulle behöva kulturhistoria och idéhistoria, som icke förlorade sig i onödiga detaljer. Vi behöva perspektiv och icke personskvaller.

¹³Vår tids kultur är i stort sett historisk kultur, arvet från fäderna. Tyvärr innehåller den i alltför många avseenden rester från barbariska tidsåldrars allt annat än humanistiska betraktelsesätt. Utmönstring av dessa jämte okunnighetens illusioner och fiktioner skulle frigöra från en nerdragande belastning. Vi ha att motse en ny kulturepok, i vilken den hittills hemlighållna kunskapen om verkligheten kommer att utgöra grunden för revolutionerande syn på tillvaron. Det är av vikt, att det livsodugliga i det förflutna icke får stå i vägen för detta nya.

2.15 Verkliga och skenbara kulturproblem

¹Kulturen har sina många problem. Men till dessa höra icke de fiktionsproblem som diktare leva sig in i, tills de likna besatta, och påtvinga människorna, tills dessa problem likt psykoser behärska stor del av de litterärt bildade. Så har det varit högsta mode att uppleva "livsångest". Just nu grasserar en annan fobi: "gudstrons feber", vreden över "guds gåtfulla frånvaro" eller "guds tystnad" med flera uttryck som tillverkas för att göra skenproblemet mer realistiskt. Efter något årtionde, sedan ämnet sluttröskats, konstrueras ett nytt skenproblem, som diktarna få frossa i och idiotisera de bildade med. Det är icke kultur. Det är ohjälplig desorientering. Den välja de framför kunskapen om verkligheten, som visar dem vägen till enheten.

²Gudsföreställningen är visst fortfarande gamla skägget på molnen som godtyckligt styr det hela. Att gud är immanent, den drift till medvetenhetsexpansion som får människan att genom "sökande" utveckla sina mentala förmågor, ha de ingen aning om.

2.16 Auktoritetstro ersätter egen insikt

¹Det blir allt vanligare med väldiga verk i litteratur-, konst- och musikhistoria, vari författaren med sina värdeomdömen om företeelserna och personerna påverkar allmänna opinionen för åtminstone en generation. Massan kommer alltid (säger och skriver "alltid" vad avser åtminstone närmaste årmiljonerna) att vara beroende av auktoriteter, hur litet den än tycker om att höra det talet och hur mycket än de som tro sig vara förståsigpåare hånfullt avfärda det påståendet.

²Man skulle därför önska, att lexikonförfattarna nöjde sig med att objektivt redogöra för opersonliga fakta och avhölls sig från varje slags värdeomdöme. Men det vore kanske önsketänkande att vänta sig något dylikt, innan esoteriska världs- och livsåskådningen blir allmänt godtagen, sunda förnuftet blir normativt och allt emotionalt utrensats.

³Enligt de "demokratiskt" tänkande kulturskribenterna är massan insiktsfull och detta därför att den gillar dessa skribenter, vilka alltså för den blivit auktoritet. Det är också bevis på "insikt", lika stor hos skribenter och massa. Att skribenterna genom att vara massans kulturella språkrör icke höja sig över massan, förstå de ej.

VÅR TIDS OKULTUR

2.17 Vår tid är desorienterad

¹Felet med vår s.k. kultur är att den saknar verkligt kulturellt innehåll. Vad som nu räknas till kultur är till stor del desorienterande. Första villkoret måste vara kulturens överensstämmelse med verkligheten. Förutsättningarna härför saknas tills esoteriken godtagits såsom arbetshypotes. Den utgör verklighetsgrunden att bygga på. Okunnighetens fantasier i vår s.k. skönlitteratur utgöra hinder för kultur.

²Typiskt bevis på vår tids totala desorientering i livshänseende är den s.k. ståndscirkulationen. Denna beror i själva verket på okunnigheten om olika utvecklingsstadier och på felande insikt om nödvändigheten välja livspartner på sin egen nivå. Människorna gifta sig fullständigt på måfå, vid tillfälligt tycke eller förälskelse, med förfelat äktenskap som resultat. De inse ej att ömsesidig förståelse är möjlig endast på samma nivå, att gemensamma kulturnivån är en betydelsefull faktor och förutsättning för berikande samliv.

³Den filosofiska subjektivismen (med sofisten Protagoras som upphovsman och förnämste representant) har följdriktigt utmynnat i total skepticism, vilket logiskt urartar i total nihilism: livets absoluta meningslöshet och därmed totala värdelöshet. Såsom ett av de otaliga bevisen i vår tid på denna desorientering uppträda dagens vise män såsom försvarare av allsköns dårskap och alla tiders dårskaper.

⁴"Sedan varje sätt att (utan lagbrott; det är en fint bildad jurist som talar) slå ihjäl tiden på grund av rådande värdenihilism blivit åtminstone teoretiskt oanfäktligt och på grund av rådande värderingar blivit praktiskt oangripligt, förefaller det svårt att beteckna någon sysselsättning som dårskap, förutsatt att den leder till maximal tillfredsställelse för den agerande. Ty detta är väl enda säkra tecknet på att han handlar rationellt. Visserligen lär det väl ännu bland äldre personer anses att det är förmer att läsa Faust än att samla tändstickor, men detta uttrycker väl snarast en kvardröjande fördom av innebörd att den förra verksamheten skulle åstadkomma något slags vibrationer i något som kallades själ. Inom en eller ett par generationer torde denna fördom ha utrotats."

⁵Hur nationalismens ideer kunna idiotisera mänskligheten finns det otaliga exempel på. Ett exempel på hur dylika ideer kunna skilja folken från varandra, är den s.k. språkpurismen. Förfäktarna för denna vilja rensa ut alla internationella ord ur språket för att hävda den nationella egenarten. Att de, om de lyckas därmed, försvåra för alla efterföljande generationer att komma i levande kontakt med övriga mänskligheten, inse de ej. Att utvecklingen går mot ökad "internationalisering", ha de ej förmått uppfatta.

⁶En av de representativa typerna för vår tids kultur var Nietzsche, uppfinnaren av övermänniskan, som trodde sig vara gud, fantasten som förvillat så många av vår tids intelligentia. Det var icke mycket bevänt med den guden, när den vän, som tillkallats för att föra Nietzsche till mentalsjukhuset, fann honom sittande vid pianot, tjutande bearbetande tangenterna med armbågarna. Ett ömkligt slut på en övermänniska och gud.

⁷Vi människor ha tillräckligt att göra med att försöka bli människor. Diogenes letade förgäves efter en enda på Atens överfyllda torg. Hur många finna vi?

2.18 Vår civilisations förfall

¹I början av 1800-talet, innan det fanns några privatbanker, var det brukspatronerna vid Skeppsbron i Stockholm som voro långivare. En dag fick en sådan besök av en herre, som kunde "lägga upp en affär" och visa brukspatronen, att den säkert skulle ge honom 15 procent. Efter granskning svarade denne att den affären var säker. "Men sådana affärer gör icke jag. Jag skall icke ha mera än fem procent. Mera är ohederligt." Sådan var samhällsandan på den tiden.

Historien måste te sig otrolig för våra dagars affärsmän. Men så befinner sig också samhället i upplösning.

²Särskilt i vår tid tycks man utgå ifrån att allt nytt innebär ett framsteg. Detta är så mycket mer egendomligt som det mesta nya innebär en tillbakagång och förstöring. Allt det gamla, beprövade, livsdugliga förkastas för varje hugskott från fantaster som sakna den solida grund på vilken vår kultur och icke minst vårt språk står. Språket fördärvas som allt annat, och de s.k. kulturrepresentanterna godta med förtjusning allt dumt.

³Ett folk, som icke längre inser arbetets betydelse och nödvändighet ("arbetets välsignelse") utan betraktar arbetet som en börda, är ett folk på väg mot undergången. "När livet är som bäst, är det arbete och möda," är en av mänsklighetens värdefullaste erfarenheter. Men mänskligheten glömmer allt den lärt. Den behöver tydligen lära om, och det skall den få. Nya infall, hugskott, fantasier utan vetskap om livet, äro det enda som duger.

⁴Kulturens dekadens, "andliga" förfallet, återverkar inom alla områden: politiska livet, affärslivet etc. Industriföretagen anställa forskare att systematiskt försämra varornas kvalitet istället för att förbättra dem. Klockor, apparater etc. säljas med "ett års garanti". Vi behöva en lagstiftning, som stadgar skyldighet för tillverkarna att lämna minst 25 års garanti. Som det nu är, breder bedrägeriet ut sig på alla områden. Och massan, som ingenting förstår, följer sina ledare, som lyckas inbilla den att allting måste vara på detta sätt och ingenting är att göra åt.

⁵Förfallet visar sig även inom rättsväsendet i en ofattbar slapphet mot alla slags banditer och förfördelade människors rättslöshet. Vad skall man säga om ett s.k. rättssamhälle, där det innebär ekonomisk ruin för en människa att söka få rätt med mycket små utsikter därtill?

⁶"Frekvensen av alkoholism, narkotikamissbruk, översexualisering och självmord i det moderna västerländska samhället är symtom på hjordkonformitetens fiasko som livsform."

⁷Man hoppades att Sverige skulle kunna bli ett föregångsland, men det ser ut som om det istället skulle bli ett efterblivet. Allt fler på högre stadier lämna Sverige om de kunna, och allt fler klaner på lägre nivåerna inkarnera. Sverige har haft sin chans men icke velat taga den.

2.19 Översexualisering

¹Det är typiskt för denna vår laglöshetens övergångsperiod med massinkarnation av klaner på de 400 barbarnivåerna och därav följande fördumningen, förgrovningen, idiotiseringen och brutaliseringen, att även könens magnetiska påverkan på varandra skall förstöras genom sexualisering. Den möjlighet till förfining, förädling, "spiritualisering", som könens mäktiga dragningskraft och växelverkande stimulans kan erbjuda, går genom sexualakten förlorad. Det är ett faktum som naturligtvis är ofattbart för vår tid. Följande utdrag ur en kulturpersonlighets "memoarer" är därför ägnat att utlösa den förvända synens råa gapskratt: "Vi brukade göra långa promenader i de ljusa vårkvällarna. Jag skulle aldrig ens kommit på idén att ta hennes arm. Det var en outsäglig rikedom att vara i hennes närhet. Vad vi än talade om var orden en skälvning av sällhet som var sig själv nog." Detta utdrag föregicks av en antydan: "Det finns en motsättning vi ej kommer förbi och som i grund och botten är varje kulturforms hårdaste prövosten." Alltför ofattbart för vår på allt vad kultur heter utarmade tid.

2.20 Svenska språket

¹Till kulturfördärvet i vår tid hör slopandet av pluralformerna hos verben. Det har berövat vårt svenska språk många av dess nyanseringsmöjligheter och därmed utarmat språket. Med full rätt har hävdats att man i alla högre kulturer gör en bestämd skillnad mellan skriftspråk och talspråk. Talspråket är "allmänna opinionens" och de "obildades" språk. Skriftspråket är bärare av kulturen. "Talspråket är en sluddrig bärare av vårt dagliga livs mekaniska och andetomma pladder. I skriftspråket däremot ligga våra andliga värden bevarade." Våra stora skalders språk går förlorat genom denna kulturfientliga klåfingrighet, och poesien utarmas. Självmärkvärdiga

politiker ska icke bestämma över språket. Låt åtminstone dem som önska få använda pluralformerna. Det skulle inskärpa nödvändigheten av att äga både talspråk och skriftspråk. De två måste hållas isär. Löjligt är kravet på ljudenlig stavning, när det i talspråket ej finns enhetligt uttal, endast olika dialekter. Må de kulturella återgå till att använda pluralformerna!

2.21 "Kristen kultur"

¹I sin nästan otroliga historiska okunnighet (ovetskap om vad som verkligen försiggått) tala västerlänningarna om "de kristna värdena". Kristendomens dödsoffer uppgå till c:a femtio miljoner. Därtill kan läggas det åsiktstyranni, som omöjliggjort verklig kultur. De sanna värdena äro de "mänskliga värdena", människans oförytterliga rättigheter, som kristendomen med alla maktens våldsmedel bekämpat.

²Vad som frapperar mest i Eric Lundqvists bok *Vildarna finns i väst* är att de "vildar" han skildrar sakna det hat som är så utmärkande för västerlänningarna. Frågan inställer sig spontant, hur det kan komma sig, att hatet är ett så framträdande drag hos de s.k. kristna folken, som säga sig hylla kärlekens lära. Är det ett arv från judendomen, från gamla testamentet? Också viss del av judarnas Talmud innehåller läror som måste uppamma hat. Den Talmud de lärde studera (två versioner) är icke den fullständiga.

³Ständigt åberopas kristendomens överlägsenhet över grekiska kulturen med att grekerna hade slavar. Dessa författare borde studera slaveriets och slavhandelns historia ända in i vår tid, träldomen och livegenskapen. De kristna borde tala tyst om sin överlägsenhet. Slaveriet i Brasilien (romerska kyrkans välde) avskaffades så sent som år 1888. Det var icke teologien utan humanismen som åstadkom slaveriets upphörande. Och humanismen var närmast kyrkofientlig. Den kristna humanismen var en följdföreteelse. Så kallad kristen kultur vilar på humanistisk grund och icke tvärtom, den humanism som under tiotusentals år förkunnats i esoteriska kunskapsordnar.

⁴Visserligen har kristna kyrkan uträttat en hel del gott genom att på vissa områden bekämpa laglöshet och bevara gamla manuskript (vad enstaka individer utfört genom att instifta munkordnar kan icke räknas till kyrkans förtjänst).

⁵Men i alltför många avseenden har kyrkan varit en politisk maktfaktor i strid mot Christos förkunnelse. Kyrkan kan först sedan den under 1800-talet upptagit humanismens ideer betraktas såsom kulturfaktor.

⁶Esoteriska historien (som icke kan förfalskas) visar, att humanismen fanns före kristendomen, att humanismens idé utgått från esoteriska kunskapsordnarna, att det är humanister som reformerat den officiella kristendomen i de avseenden den alls varit påverkbar.

2.22 Kulturradikalism

¹Betecknande för ytligheten i vår tids kultur är den samling s.k. kulturradikaler, som livligt påminna om sofisterna på Sokrates tid.

²Diktatoriskt proklamera de förnuftslösa nihilismen som om mänsklighetens alla hittills gjorda erfarenheter vore totalt värdelösa. För dem äro alla normer som röda skynket för en tjur. Det beror bara på ursprungsbeteckningen: om religiös eller moralisk, saknar betydelse. Ändra denna och kalla normerna för vad de är –erfarenhetsnormer, utan vilka det icke kan finnas ett ordnat samhälle – så kanske hjärnförlamningen släpper. Att teologer och moralister tagit patent på dessa normer, är förfalskning av historiska verkligheten. Det räcker med att detta påpekas.

³En verklig pionjär är icke en som kommer med något nytt, ty det kan varenda fantast göra intill gränsen av det rent absurda, vilket vi dagligen bevittna inom allt som kan räknas till konst (litteratur, bildkonst, musik). En pionjär är upptäckare av något som på ett eller annat sätt innebär ett framsteg i utvecklingen (tagen i vidare bemärkelse). Det kunna emellertid icke våra dagars s.k. avantgardister eller kulturradikala göra, endast öka desorienteringen i verkligheten som alla andra

verklighets- och livsokunniga. På det utvecklingsstadium de stå på ha de ingen chans att "gissa rätt" ifråga om något som berör verklighet och sanning.

⁴De s.k. kulturradikala ha en mani att endast se brister (som alltid finnas i allt) även när (som nästan alltid) fördelarna äro större än nackdelarna. De äro inställda på att riva ner men äro totalt oförmögna att bygga upp, eftersom de icke veta vad kultur är. De predika hat men äro oförmögna se det goda som finns och att arbeta för enheten, för allt som kan ena. De kunna endast splittra, icke förena. De äro eniga endast i sitt hat. Alla samhällssystem ha sina brister men äro bättre än det kaos dessa nedrivare sig själva ovetande skulle åstadkomma, om de lyckades med sina huvudlösheter. Kritisera kunna alla, men göra det bättre kunna endast mycket få och förvisso icke de som väsnas och demonstrera sin ovederhäftighet. Det är mental enögdhet som verkar patologisk. Nu skall familjen raseras, detta bålverk mot asocialitet. Ett lyckligt äktenskap är livets största lycka, en fridens bostad till skydd för uppväxande släktet mot alla mörkrets makter.

⁵När de s.k. kulturradikala uppträda som folkuppfostrare, vittna de om den mest primitiva livsokunnighet och brist på verklig psykologisk förståelse. De tro bland annat att det som lämpar sig för vuxna också lämpar sig för barn. De opponera sig mot alla konventioner, emedan de icke inse att dessa lära barnen "hur man bär sig åt" och därmed befriar dem från känslan av osäkerhet som annars tar sig uttryck i "tuffhet". Bryta mot konvenansen är endast för den som känner till konventionerna och som lärt sig inse var gränsen går för taktlöshet och hänsynslöshet. Dessa "sofister" äro också psykologiskt okunniga och äro aningslösa om att efterapning är grundinstinkten hos människan. Människan blir vad hon tänker och känner, och detta bestäms av vad hon "äter" (tar till sig i alla avseenden, ser och hör). Allt barbariskt i film, radio, television, litteratur etc. ligger så nära de ungas genomgångsstadium, att de böra förskonas dylikt. Sådant försvårar all strävan till kulturförfining. Det är väl ändå icke meningen att vi ska återvända till barbarstadiet?

⁶Få dessa kulturradikala, som ej ha någon aning om vad kultur är och nu göra sig breda i *Dagens Nyheter, Expressen, Aftonbladet* med flera dagstidningar, fortsätta sin nedbrytande verksamhet, komma vi snart att leva i ett banditsamhälle och dårhus. Det verkar som om de övriga i samhället saknade förmåga att reagera mot ofoget. Det är synd om gamla Sverige.

2.23 Gryende insikt om det abnorma i vår "kultur"

¹Följande utdrag ur *Kulturmönster* av Ruth Benedict, professor vid Columbia University, visar att det bland de lärde finns de som syssla med väsentligheter och insett att vår "kultur" inte är den enda riktiga. Esoterikern kan tillägga, att de ännu ej veta vad verklig kultur vill säga.

²"Arroganta och otyglade egoister som gifta män, som lagens utövare och som affärsmän har gång på gång skildrats av romanförfattare och dramatiker och de är välbekanta i varje samhälle. Liksom de puritanska prästernas beteende är deras handlingssätt ofta mer asocialt än straffångarnas. Man kan troligtvis icke göra någon jämförelse alls om man räknar med allt det lidande och fördärv som de sprider omkring sig. Och det är mycket möjligt att de är åtminstone lika starkt mentalt snedvridna. Och ändå anförtror man dem inflytelserika och betydande ställningar och de är som regel familjefäder. Det tryck de utövar både på sina egna barn och på vår samhällsstruktur lämnar outplånliga spår. De finns icke beskrivna i psykiatrikernas journaler därför att de har stöd av alla grundprinciperna i vår civilisation. De är så självsäkra här i livet som bara de kan vara som vandrar på den raka vägen, utstakad och gillad av deras egen kultur. Men trots detta kan det mycket väl hända att framtida psykiatriker kommer att forska i våra brev, romaner och officiella redogörelser för att belysa en typ av abnormitet vars existens de annars inte skulle tro ha varit möjlig."

³Icke att undra på om esoterikern betraktar sig som "en främling i en omöjlig värld". Att han i samhället betraktas såsom abnorm, en psykopat, är ofrånkomligt. Alla "fritänkare" ha i alla tider varit biltoga.

2.24 Kulturer födas och dö

¹Alla manifestationsprocesser (kosmiska, solsystemiska, planetariska) röra sig i cykler av olika längd med aktivitets- och passivitetsperioder. Detsamma gäller alla livsföreteelser och således även kulturer, vilka kännetecknas av uppgångs- och nedgångsrörelser.

²Så desorienterade äro även våra historiker, att de icke kunnat upptäcka denna periodicitet. Så mycket kunde vi i alla fall lära av historien, att mänskligheten har långt kvar, innan den har utsikt att uppnå verkliga kulturstadiet, för att icke tala om humanitetsstadiet.

³Att vår tid uppvisar en utpräglad nedgång, ett raserande av flerhundraårig kultur, torde ingen med normalt mått av sunt förnuft kunna underlåta att se. Astronomiskt sammanfaller denna tid med övergången från Fiskarnas till Vattumannens zodiakperiod. Mänskligheten lever i ett intellektuellt, kulturellt, socialt kaos.

⁴I själva verket leva vi i en kritisk tid, den mest kritiska alltsedan planethierarkien föredrog att "gå under jorden". Klaner på barbarstadiet ha fått inkarnera för att rasera den livsodugliga "kultur" som röjes undan för att lämna plats för en radikalt ny ordning i politiskt, socialt och ekonomiskt hänseende.

⁵Varje zodiakepok om 2500 år innebär också en ny kulturepok. Mänskligheten får under denna tidrymd tillfälle att taga del av de ideer som ligga till grund för kultur. De olika kulturerna visa mänsklighetens allmänna utvecklingsstadium genom sin möjlighet att uppfatta och tillgodogöra sig ideerna.

⁶Varje kulturform har sin uppgift i mänsklighetens medvetenhetsutveckling. När denna uppgift är fylld, dör den gamla formen och ersätts med en ny form. Vad som gäller för individen gäller också för en kultur. Jaget utvecklas genom ständigt nya inkarnationshöljen. Ifall dessa ej förnyades, skulle individens medvetenhets-utveckling avstanna. Ifall en kulturform utkristalliserades till oföränderlighet, skulle också mänskligheten förbli på det utvecklingsstadiet. Det är icke livets fel, att individen genom felaktigt levnadssätt ådrar sig sjukdomar och förtidig död; lika litet som det är livets fel att kulturerna förintas av mänskligheten själv på ett onödigt grymt och lidandesfyllt sätt.

⁷Levde människorna i överensstämmelse med natur- och livslagarna, skulle såväl individernas som kulturernas återfödelseprocesser försiggå på ett naturligt och fridfullt sätt. Men mänskligheten vägrar beakta den kunskap om verkligheten och livet som räckts den av planethierarkien. Må den beklaga sig själv för egen bristande förståelse men ej anklaga livet därför.

2.25 Planethierarkien bygger och bevarar kulturen

¹Planethierarkien verkade en gång bland människorna men fördrevs. Alltsedan dess har den varit hänvisad till att använda människor såsom redskap. Dessa ha vanligen blivit torterade, stenade, korsfästa och på många andra sätt avlivade, vilket den esoteriska historien vittnar om. Sådant blev resultatet i en mänsklighet på barbar- och civilisationsstadierna. De som nått åtminstone kulturstadiet kunde räddas undan förföljelse genom att invigas i hemliga kunskapsordnar. Men dessa kunde verka endast genom sina föredömen, vilka icke tyckas ha haft den verkan man allmänt trott. Det var först med humanismens genombrott på 1700-talet som utvecklingen gått framåt.

²Det som under 1700-talet möjliggjorde den humanistiska "revolutionen" i tänkesättet var verk av invigda i rosenkreuzarnas hemliga kunskapsorden och alldeles särskilt Saint Germains insats. Han fann tiden inne för mer effektiv propaganda. Den mängd nya ordnar, som på hans initiativ tillkommo, hade emellertid snarare till uppgift att möjliggöra ett från teologiska dogmatiken frigjort tänkande. Den verkliga kunskapen (för eliten, inkarnationer av gamla invigda) meddelades endast i rosenkreuzarorden.

³De esoteriska kunskapsordnarna voro i äldre tider enda möjligheten att bevara kulturen. All

kultur, som vi finna hos de gamle, härrör från invigda. I vår tid, när demokratien tagit patent på kulturen, se vi också hur denna snabbt ersätts med okultur, så att kulturnivån sjunker mot botten. Vi uppleva i denna tid av övergång från en civilisation, som visat sin oförmåga att nå högre och därför sönderfaller, till en ny kultur (utgående från esoteriken) samma kulturkaos som kännetecknar dylik övergång.

⁴Huruvida den kommande kulturen kan uppvisa drag, som skulle vara tecken på att den del av mänsklighetens 60 miljarder, som uppnått "myndighetsåldern", anser det löna sig att inkarnera för att kunna fortsätta sin avbrutna medvetenhetsutveckling, återstår att se. I alla händelser hyser planethierarkien vissa förhoppningar om att detta skall bli möjligt. Klaner på de högre stadierna ha efter andra världskriget beslutat sig för att "offra sig för den goda saken" och inkarnera. Man får innerligt hoppas, att deras insats ej skall vara förgäves, som det i stort sett hittills varit i mänsklighetens långa historia.

2.26 Hinder för utvecklingen måste förstöras

¹Den närmast totala livsokunnigheten och desorienteringen i verklighetshänseende visar sig icke minst i godtagandet av den livslögn (icke den enda) som svarta logen lyckats få insmugglad och som tillägges Christos: detta att "icke stå det onda emot", en devis som förlamat handlingskraften och lämnat fältet fritt för "ondskans andemakter" att överallt undertrycka alla goda ansatser.

²I anslutning till denna livsförfalskande devis har den likaledes livsfientliga sentimentaliteten menat, att man icke skall kritisera, att man skall undvika allt som är "negativt". De inse icke, att man måste påvisa felaktigheten i det godtagna för dem som icke kunna eller vilja eller haft tillfälle inse det felaktiga, ej bekymrat sig om att undersöka. Det är lika viktigt att påpeka det felaktiga som att framhäva det riktiga. Vi lära oss mer av våra misstag än av våra framgångar. Det är också en sak man ännu icke insett.

³Man skall icke "stöta bort" dem som kanske kunde vinnas med beskedlighet, anses det. Till detta är blott att säga, att de, som stöta sig på krafttag och energisk aktion, i varje fall sakna alla förutsättningar inse varom fråga är. De, för vilka formen är huvudsak, fatta icke innehållet. En sanningsförkunnare är alltid också en vägröjare. Så mycket böra de kunna inse, som äga förutsättningar uppfatta vad saken gäller. Att söka övertala dem, som endast kunna bli troende och godtaga därför att det verkar tilltalande, må andra göra, men det hör icke till esoterikerns uppgift. De troende tro alltid fel, även om de godtaga sanningen, ty så länge man tror varken begriper eller förstår man, och då blir allting ändock fel uppfattat.

⁴Första departementets energier ha tvåfaldig uppgift: att rasera och att bygga upp. Indiernas "Shiva" har också framställts som förstöraren, upplösaren av det som en gång tjänade utvecklingen men blivit hinder för fortsatt utveckling. Naturligtvis har man uppfattat Shiva såsom härjande i materieaspekten. Fel som vanligt. Shiva upplöser illusioner och fiktioner, är alltså förstöraren i "andligt" avseende. Mer behövs inte heller. När medvetenheten lämnat sitt hölje, upplöses detta automatiskt. När verklighetshalten, förmodad eller verklig, försvinner, har hypotesen, teorien, idiologien, endast kuriositetsintresse. Det finns ju visserligen samlare av sådant. Men de samla på vad som helst utom på det med livsvärde (av betydelse för medvetenhetsutvecklingen). Det människorna kalla värde är ett pris någon vill betala för att äga. När ingen vill ge något för det har det inget värde. Och sådant i sig värdelöst jaga människorna efter som värdefullt! När skall den illusionen förlora sin makt?

KULTURENS FAKTORER

2.27 Kulturstadiet

¹I esoteriken skiljer man mellan mystik och esoterik. Mystiken tillhör emotionala medvetenheten, esoteriken mentala. Såsom mystiker går individen den introverta subjektivistens väg, och hans höljen tillhöra departementen 6,4,2. Såsom esoteriker går han extraverta objektivistens väg, och höljena tillhöra departementen 7,5,3,1. Mystikern genomgår det utvecklingsstadium som kallats kulturstadiet, för att på detta aktivera medvetenheten i högre emotionala molekylarslagen, i vilka vibrationerna (energierna) äro attraherande, och genom denna aktivitet förvärva högre emotional medvetenhet. Utvecklingsstadiet avslutas med en helgoninkarnation, i vilken jaget visar sig ha bemästrat alla till detta stadium hörande problem, förvärvat alla erforderliga emotionala egenskaper och förmågor. Aktiveras icke dessa i följande inkarnationer, förbli de latenta; finns endast "instinkten", "förståelsen" kvar.

²På kulturstadiet är individen behärskad av högre slaget av emotionalvibrationer, de attraherande. Eftersom dessa vibrationer (48:2,3) ligga över individens mentalvibrationer (47:6,7), kan förnuftet ej göra sig gällande mot känslan och fantasien och betraktas av individen närmast som förvillande. Det är först på humanitetsstadiet (47:4,5) som förnuftet blir suveränt även i emotionalt avseende och kan fullständigt behärska det emotionala. Det bör påpekas, att ingen, som icke nått detta mentalstadium, har någon som helst utsikt att kontakta planethierarkien. Dess medlemmar arbeta endast med dem som förvärvat sunt förnuft och för vilka emotionallivet ligger under mental kontroll. Verkligt sunt förnuft finns först på humanitetsstadiet. Det är också först mentalisterna, som kunna på förnuftigt sätt tillgodogöra sig esoteriska kunskapen. För de övriga blir det ett trossystem med mental oklarhet i olika avseenden. Humanitetsstadiets sunda förnuft skall icke förväxlas med "sunt förnuft" i fysiska livet, som förvärvas på civilisationsstadiets högre nivåer. Ingen har utsikt att nå kulturstadiet, som icke dessförinnan förvärvat "fysiskt sunt förnuft". Kulturstadiet eller mystikerstadiet förutsätter att individen lärt allt han rimligtvis behöver lära i det fysiska. Mystikern är intet svagt intellekt utan har bemästrat principtänkandet (47:6).

³Ungdomsidealismen hos en individ är tecken på att han närmar sig eller uppnått kulturstadiet. Hans instinkt visar honom vägen. Utan kunskap om medvetenhetsutvecklingens olika stadier och erfarenhet av livet kan han icke fatta, varför hans ideal icke utan vidare kunna förverkligas. Veklagansvärd är den ungdom, som saknar denna idealitet, även om denna snart nog går förlorad i fortsatta "kampen för tillvaron", ty frånvaron av idealitet visar att instinkten saknas, och livsorienteringen försvåras genom att denna undermedvetna fond av undangjorda livserfarenheter felas.

⁴Det lönar sig icke att fordra tolerans av dem som befinna sig på civilisationsstadiet. Även om de i princip kunna erkänna toleransens riktighet, så kan den aldrig bli spontan och naturlig förrän på kulturstadiet. Olikhet i ras, åskådning, konventioner av alla slag, skilja människorna åt, sedan må den ytliga toleransen bedraga de livsokunniga.

⁵Intelligentian på civilisationsstadiet kan givetvis lära sig begripa pytagoreernas hylozoiska mentalsystem och såväl filosofer som vetenskapsmän så småningom komma till insikt om att detta system är enda hållbara arbetshypotesen. Men därmed uppnår man icke humanitetsstadiet, utan vägen går genom högre emotionalstadiets attraktionsförmåga och medveten eller omedveten tillämpning av livslagarna. Utan attraktion och viljan till enhet når man icke upp till enhetsstadiet.

⁶Om individen på kulturstadiet har kunskap om femte naturriket, vaknar ofta längtan efter att uppnå detta rike, och individen blir aspirant på lärjungaskapet. Hur lång tid förberedelsen till denna förbindelse med planethierarkien tar, beror på dels redan uppnått utvecklingsstadium, dels tillspetsade målmedvetenheten och uthålligheten i förverkligandet av förutsättningarna till förvärv av enhetsmedvetenheten, gemenskapsmedvetenheten, kollektivmedvetenheten. Långt innan detta

blir möjligt, måste man ha lärt sig att leva friktionsfritt med sina medmänniskor ("leva och låta leva"), avstå från att kritisera och moraliskt värdera; insett sitt ansvar för alla (enär vi alla påverka varandra, potentiellt utgöra en enhet, mänsklighetens naturrike). Den, som ej vill inse enhetens nödvändighet, får genom obegränsat antal inkarnationer i olika raser, olika religioner, olika kön etc., lära sig den läxan, och ju mindre villigt desto mera smärtsamt.

⁷Icke alla på kulturstadiet ha i tidigare inkarnation haft möjlighet bli invigda i någon esoterisk kunskapsorden utan fått gå genom livet med känslan av att ha hamnat på fel planet, oförmögna att göra sig gällande gentemot den massiva teologiska vidskepligheten med dess tanketyranni. Även den s.k. historien har saknat alla möjligheter att redogöra för faktiska skeendet, varför den är lika fiktiv som hela det övriga nedärvda vetandet.

2.28 Kultur är förädling av det emotionala

¹Vad som gör att mänskligheten på det hela taget förefaller att befinna sig i närheten av barbarstadiet och även de på högre stadierna ha så lätt att återfalla i barbari (frånsett kyrkans otaliga ogärningar, i vår tid nazism och bolsjevism) är den repellerande grundtendensen. Kultur består först och främst i förädling av det emotionala, förvärv av emotionala attraktionens egenskaper.

²Kulturstadiet kännetecknas först och främst av emotional attraktionsmedvetenhet. Där denna saknas, finns ingen kultur värd namnet. Detta måste i alla avseenden vara betecknande för allt innehåll i kulturen, en strävan till förståelse och vilja till enhet. Dess motsats är splittring, vägran till samarbete, avståndstagande eller hur man vill benämna utslagen av livshatet. Vi äro alla ofullkomliga såsom människor, och vi måste lära oss taga varandra som vi äro. Självklara förutsättningen därvid är principiellt ogillande av hatväsen och lögnväsen.

³Det vore misstag att förkasta de emotionala illusionerna, innan de fyllt sin uppgift att lära människan inse det emotionalas natur och betydelse. I en serie nivåer ersättas de lägre illusionerna med ständigt högre och verka på detta sätt utvecklande. Det är exempelvis ett stort framsteg, ifall rikedomens, ärans, maktens illusioner ersättas med emotional dyrkan av ett helgon eller ett högre väsen. Det emotionala förädlas liksom i etapper. När det högre fyllt sin uppgift, ersätts det av något ännu högre, tills människan icke längre behöver leva i fantasiens värld utan längtar efter verklighetens. Det emotionala är idealens värld, och det är genom allt högre ideal som människan efterhand blir fri från behovet av ideal. I det mentala blir Lagen det väsentliga, kunskap om och tillämpning av Lagen den bestämmande faktorn.

⁴Förfinade seder och bruk ha sin stora betydelse även i de fall de icke motsvaras av förståelsen för den kultur som varit deras ursprungliga upphov.

2.29 Kultur är universellt broderskap

¹Kultur innebär universellt broderskap. Den, som icke i alla människor ser sina likar (icke detsamma som jämlikar på samma utvecklingsstadium), är icke en kulturindivid och ännu mindre en humanist. Nivån visar sig i verklighetsuppfattning och livsförståelse, ej i vetande och lärdom. Den som har kunskapen latent kan vara mycket "obildad", beroende på felande tillfällen att återuppliva det latenta. Det finns mycket lärda som sakna förståelse. Skomakaren kan vara en Jakob Böhme och professorn en knappolog.

²Förutsättning för kultur är insikten att hela mänskligheten utgör en enhet och att vi skörda vad vi sått. Under tusentals inkarnationer infödas vi i alla raser, nationer, religioner och få därvid igen allt vi gjort mot andra. Endast genom att vara allas tjänare kunna vi räkna på att få hjälp av alla. Att dessa fakta som meddelats mänskligheten blivit förvrängda och att mänskligheten fått idiotiseras av okunnighetens profeter, är som allt ont dålig skörd av dålig sådd. Vi ha oss själva att skylla. Ty det är vårt verk som vi få igen.

³Genom födseln och blodsgemenskapen äro vi delar av hela människosläktet, och det är denna

delaktighet som gör oss till människor. Vi tillhöra mänskliga kollektiviteten, icke i första hand en ras eller nation. Det är denna gemenskap som är förutsättning för medvetenhetsutvecklingen, en sak man ännu icke tycks kunna inse. Det är kollektiviteten vi ha att tacka för vår fysiska existens. Kollektiviteten har tillkommit i visst syfte (mänsklighetens dharma) med viss livsuppgift. Allt syfte medför ansvar. Vi äro kollektivt ansvariga för kollektiviteten, en sak historien borde lärt oss inse (vilket den icke gjort) och som kunskapen om reinkarnationen kunde lärt oss (vilket den ej fått göra). När den insikten äntligen går upp för mänskligheten, randas dagen för verklig kultur. Då börjar mänskligheten kunna tänka förnuftigt. Det blir att tänka om i många avseenden.

2.30 Kultur är tjänande

¹Tjänande inställningen är ett av de mest påtagliga dragen i en kultur. Genom att leva för att tjäna mänskligheten, utvecklingen och enheten förvärvar individen automatiskt erforderliga egenskaper och förmågor och aktiverar (också automatiskt) sin övermedvetenhet. Genom att arbeta för allas enhet (motarbeta alla tendenser till splittring) får han kontakt med essentialvärlden och kvalificerar sig därmed för lärjungaskapet till planethierarkien.

²Tjäna kunna vi alla göra vid våra dagliga kontakter med allt levande. Många plågas av att "icke få göra en insats", önska få "utföra något stort". Det går av sig självt, när man väl duger till det. Många, som skulle kunna uträtta något, slösa bort sin tid med att välva planer för en framtid som aldrig kommer. De försöka skaffa sig tillfällen och förbise de tillfällen livet erbjuder. Många tycka att de icke uträtta något, om de icke få rusa omkring och ställa till oreda. Emellertid behöver ingen sakna arbete. Och skulle icke finnas något annat, så har man tillräckligt att göra med att förvärva egenskaper och förmågor, kunskaper och insikter för framtida bruk.

³Det skadar inte att i detta sammanhang påpeka, att många med missriktat nit vållat svårbotliga skador. För att kunna tjäna på bästa sätt måste vi ha kunskap om verkligheten, om mänsklighetens olika utvecklingsstadier, om vad som är mest ändamålsenligt på varje stadium. Det räcker icke med vackra ideal. Man måste också inse hur dessa ta sig ut i praktiken. Annars kan hjälpen istället stjälpa. Att förkunna frihet för dem i närheten av barbarstadiet kan leda till ohejdad laglöshet. Hela historien är full med exempel på att revolutionära idealister endast vållat ohägn. En fullständig feltolkning av Christos förkunnelse om den frälsande kärleken har enligt esoteriska historien resulterat i c:a 50 miljoner offer.

⁴I och med att vi få mera detaljerad kunskap om de sju departementstyperna skall det visa sig att dessa enligt minsta motståndets lag tjäna på helt olika och mest ändamålsenliga sätt.

2.31 Kultur är arv

¹Människan irrar så länge hon lever trots all strävan. Vi lära genom misstag på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium, som kännetecknas av i det närmaste total livsokunnighet. Kulturen är vårt gemensamma arv av samlad livserfarenhet. Den tillhandahåller individen i ny inkarnation den erfarenhet han en gång förvärvat och möjliggör snabbt återförvärv av latent insikt och förståelse. För den som icke uppnått kulturstadiet är den kunskapen ofattbar och "värdelös", eftersom han saknar möjlighet att tillgodogöra sig högre stadiers erfarenheter.

²Det är mycket som förefaller höra till plattityderna men likväl bör sägas till den uppväxande generationen. Det är sådant den aldrig fått höra, enär äldre generationers förvärvade livserfarenhet går förlorad vid pågående raseringen av gamla bildningsideal, vid de nya pedagogiska experiment, som företagas utan förståelse för vad som är omistligt, som "kastar ut barnet med badvattnet". Alltför mycket har gått förlorat vid den sociala och kulturella omstörtningen.

³Med rätta påpekar Goethe, att det är litet vi alla kunna kalla vårt eget. Vi ha mottagit materialet från alla håll. Våra egna förmågor (latenta i det undermedvetna) äro resultat av allt vi fått mottaga under alla livsformer, alla inkarnationer.

⁴Vad har icke gudomen gjort för de medvetslösa monaderna, som virvlade kring i eviga kaos?

Den byggde kosmos med dess 49 atomvärldar. Den byggde solsystemen med deras 42 molekylarvärldar. Den ledde involutionen och gav monaderna de höljen de behövde för att i dessa förvärva aktiv medvetenhet i allt högre världar. Den leder evolutionen, tills monaderna förvärvat allvetenhet och allmakt i hela kosmos. Det är monadernas skuld till Livet. Den skulden måste kvittas genom att monaderna i sin tur utföra samma tjänst.

⁵Vad allt få vi icke av föräldrar och lärare? Vad få vi icke i civilisation och kultur? Föräldrar ha givit oss livet och därmed tillfälle till medvetenhetsutveckling. Lärare ha hjälpt oss till livsorientering. Utan kultur stode vi kvar på barbarstadiet. Det är gudomliga vishetens kunskap om Lagen som kommer till uttryck i uppmaningen: "I haven fått för intet. Given för intet."

⁶Tacksamheten mot livet förstärker innerligheten och gudomliga ödmjukheten, som är så utmärkande för de stora. Okunnigheten har ingen aning om hur mycket som görs för individens utveckling.

2.32 Kultur är riktiga mänskliga relationer

1"-Il faut vivre, monseigneur.

-Je n'en vois pas la nécessité."

²Det har alltid varit människornas inställning till andra, som de ej behövat. Men så befinner sig mänskligheten med all sin teknik och s.k. kultur fortfarande i närheten av barbarstadiet.

³Kultur kan man tala om, när mänskligheten en gång kommer till insikt om allt livs enhet och att brott mot enheten är brott mot alla.

⁴Den misantrop, som sade sig ha "lärt känna människorna tillräckligt för att fasa för nya bekantskaper", fick veta, att han själv var människa och att mänskligheten kan frälsas endast genom kärleken. Den, som ej vill hjälpa mänskligheten framåt, kan icke räkna på att själv nå målet, eftersom alla behöva hjälp för att nå det. Endast såsom lärjunge till planethierarkien kan individen uppnå femte naturriket. Och för att bli lärjunge fordras att man gör som hierarkien: lever för att hjälpa. Den som fordrar något för egen del är olämplig såsom redskap. Vad vi behöva för att bli lämpliga redskap få vi av livet, när vi visat oss duga till redskap. Den insikten förvärvas på kulturstadiet i en kultur, som gör skäl för beteckningen. Därav kan man se hur långt vi ha kvar till kultur.

⁵Gubben satt på bänken i solskenet och njöt av sin brännvinsplunta. En dam gick förbi. Gubben, som väntat sig en föraktfull blick, mötte ett vänligt leende. "Tack för att hon är snäll." "Varför skulle jag missunna människor att få vara lyckliga?" "Hon är en ängel." Det var hon, ty hon förstod att väcka kärleken till liv hos andra.

⁶Den, som saknar ett uppmärksamheten ständigt fångande livsintresse, söker (som redan Schopenhauer klargjorde) i umgänget med andra befria sig från outhärdliga ensamhetens leda. Något mera "själsdödande" kan man icke finna. Det har ingenting att göra med "själarnas gemenskap". Det blir "förfelat liv", en i stort sett bortkastad inkarnation.

⁷"Du som binder frie anden, när ur hjärtats djup han talar, usla kallprat, drag för fanden bort till dina granna salar."

⁸Därmed har Wennerberg klart uttalat, vad alla kulturmänniskor lära sig inse, att sunt förnuft icke kan komma till tals i sällskapslivet. Otaliga ha hört gluntens sång, men hur många ha insett vilken sanning som ligger däri? De flesta äro oförmögna att tillgodogöra sig de vises råd, och alltför många, som bort kunna göra det, ha icke frågat efter dem. För sent på ålderns höst inse de, som vetat om dem, hur visa de voro.

⁹Att generationerna icke lära något av varandra, är förståeligt. Istället förakta de nya generationerna de gamla och anse dem "knasiga". Först när "ungdomsidealismen" avdunstat i "kampen för tillvaron" och unga lärt sig inse att livet icke är så enkelt som de tro, ha de för övrigt

möjlighet att lära av de gamle.

¹⁰God vilja, harmlöshet (vilja att icke skada) och sunt förnuft äro de tre förnämsta livsprinciperna. Det rymmer mer än de kristnas tal om kärleken.

¹¹God vilja i samarbetets anda behöver bibringas de unga från första skolåret. Kärleksfull förståelse, förnuftigt tillämpad, borde vara utmärkande för pedagogerna.

¹²Enkelhet är det slagord som borde sättas in i arbetet för frigörelsen från den moderna civilisationens lyxtendens.

¹³Världsmedborgarskap blir uttryck för såväl god vilja som samarbetets anda och förståelse. Därmed fås kultur.

¹⁴Människor av god vilja, förena eder! Den förenade viljan av tusen är miljonfalt starkare än tusen isolerade viljor. Det är intet nytt samfund, ingen ny organisation, som behövs. Alla samfund urarta, förfela avsett ändamål. Men det måste uttänkas en metod att sätta människor av god vilja i förbindelse med varandra (eventuellt en "korrespondensklubb").

2.33 Kultur är "lyx"

¹Kultur är lyx. Det folk vanligen kallar lyx är emellertid icke kultur. Sådan lyx är väl förenlig med okultur. Den verkligt kulturella lyxen består i att utan försörjningsbekymmer och arbete för "brödfödan" få helt ägna sig åt självvald livsuppgift. Den möjligheten torde icke finnas i den för livsokunnigheten hägrande socialistiska staten. Även om vissa av dess medlemmar kunde erhålla något slags statlig kulturlön, så skulle urvalet av dessa bli godtyckligt, eftersom makthavarna aldrig kunna bedöma livsvärdet av de insatser de ha att premiera, vare sig i upphovsmännens livstid eller efteråt. De av en "givmild försyn benådade", de verkliga genierna, ha aldrig upptäckts och erkänts förrän "för sent". Hur skulle också de, som äro "före sin tid", kunna bli rätt bedömda? Därtill fordras helt andra kvalifikationer än de på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium makthavande förfoga över med alla sina kommitteer. Det är en av de många nackdelarna med överflyttandet av produktiva privatkapitalet till konsumerande "statskapitalet".

²Pontus Wikner talade om "kulturens offerväsen". Till dess största offer höra de verkliga genierna (de som fört utvecklingen framåt). Deras liv har i stort sett varit ett permanent martyrium, beroende på det otal svårigheter de haft att övervinna och det kompakta motstånd de fått röna.

³Men en del av dem ha dock i nedärvt privatkapital haft möjlighet slippa ifrån slavandet för livsuppehället eller kunnat omhändertagas av någon sällsynt "förstående själ", som kunnat vara mecenat.

2.34 Kultur är enkelhet

¹Kultur är enkelhet i allt, och förutsättningen för kultur är strävan till förenkling. Det är alltså raka motsatsen till vad folk i alla tider trott vara bevis på kultur. Ju mer de kunnat krångla till livet i alla avseenden, ju mer de kunnat göra det självklara allt mer obegripligt, desto större genier ha de trott sig vara och vägvisare till högsta kultur. I vår tid förstiger man sig i svindlande begreppsrymder med enklaste rättsbegrepp och gör regler och normer och bud allt mer outgrundligt djupsinniga. Har man blivit så idiotiserad av teologiska och filosofiska och juridiska rättsbegrepp, att man icke inser, att allt vad moral heter avser sociala frågan; att möjliggöra ett friktionsfritt samhälle? Är det alldeles ofattbart, att ett dylikt samhälle är omöjligt sålänge hatet regerar? Det är icke "normer" och "regler" och "bud" vi behöva. Det är en totalt ändrad inställning i emotionalt hänseende: attraktionens istället för repulsionens. Den som icke kan känna attraktion kan åtminstone försöka leva "som om" han gjorde det och härleda sitt beteendemönster ur denna inställning.

²Lyx i betydelsen av slöseri, vräkighet, överdåd har så litet med kultur att göra, att den snarare är kulturens fiende, emedan den överbetonar det fysiska på det mentalas bekostnad. Till kultur hör

största möjliga enkelhet, förfinad enkelhet kunde man säga, om icke också ordet "förfinad" kunde missförstås. Man förstår Rousseau, som menade att kulturen på hans tid urartat i förkonstling och onatur. Det är dock knappast riktigt, att det skulle ha skett först då. Även Atens och Roms kulturer voro raffinerade i sin barbariska prakt och tjänade som förebilder till lyxen hos kungahoven och icke minst påvars och kardinalers vräkighet.

2.35 Kultur måste bygga på esoteriska kunskapen

¹Verklig kultur måste byggas på kunskapen om verkligheten och livet. Den grunden fås endast genom det vetande, som hittills kallats esoteriskt men som inom icke alltför avlägsen framtid blir en exoterisk arbetshypotes. Utan den grunden måste all kultur förr eller senare urarta, vilket esoteriska historien nogsamt utvisar. Alla de ansatser till kultur, som utgått från esoteriska kunskapsordnarna genom tiderna, ha efter en snabb uppblomstring vissnat ner och endast efterlämnat ruiner, som utgöra olösliga problem för historiker och fornforskare.

²Utan kunskap om medvetenhetens olika utvecklingsstadier saknas rätta grunden för bedömning av livsföreteelserna och alldeles särskilt allt som hör samman med mänsklig kultur i dess vidaste bemärkelse.

³Förstajaget kan förvärva kunskap om människans världar. Men därmed har man icke kunskap om hela verkligheten och kan framför allt icke veta någonting om tillvarons mening och mål. Man kan såsom fulländat förstajag ha kunskap om sammanlagt 16 molekylarslag (47:4-7; 48:2-7; 49:2-7) i de tre lägsta atomvärldarna (47–49).

⁴På esoterikern verkar det komiskt, när förstajagen tro sig kunna bedöma och uttala sig om allt sådant som de sakna alla möjligheter till, dessa tvärsäkra mästrare som det vimlar av. Det verkar tragiskt, när han ser människorna flocka sig kring dessa självgjorda allvetare och låta sig allt djupare föras in i djungeln av illusioner och fiktioner. Jaget i förstatriaden lever i denna djungel och kan icke taga sig ur den. Det är den insikten som esoteriken skänker och därmed ger individen erforderliga insikten om nödvändigheten av fullständig omorientering i religiöst, filosofiskt, vetenskapligt och kulturellt avseende.

⁵Religionens, filosofiens, vetenskapens misstag kan sunda förnuftet efterhand konstatera och rätta till. Men värre är det med ockultismens misstag, emedan sunda förnuftet ofta icke räcker till. Enda skyddet är ett fullständigt system, som klargör det felaktiga i okunnighetens och tilltagsenhetens spekulationer.

⁶Esoteriska världs- och livsåskådningen befriar oss från alla mänskliga och därför missvisande idiologier. Men ifråga om praktiska handlandet i livets skiftande förhållanden stå vi ofta rådvilla. Visserligen ha vi livslagarna, vilka i stort sett möjliggöra för oss att undvika misstag. Vad som strider mot dem kan icke vara rätt. Men ofta uppkomma situationer, där egen bedömning icke räcker till, där motivet får vara vår ledstjärna och vi göra vårt bästa med kärleksfull förståelse.

KULTURMÄNNISKAN

2.36 Behovslöshet

¹Kulturmänniskan är kanske icke vad man menar med behovslös men har reducerat sina fysiska behov till mest ändamålsenliga, där allt har en funktion att fylla och framför allt icke kräver onödig uppmärksamhet utan lämnar tid över för studier, meditation, "andlig verksamhet".

²Livet i fysiska världen är till för att möjliggöra förvärvet av egenskaper, förmågor, utveckling av medvetenheten. Men att leva bara för det fysiska är att sänka sig till barbarens nivå, som icke har andra än fysiska möjligheter.

³Det finns fysisk, emotional och mental behovslöshet. Fysisk behovslöshet fås när människan förstår livets mening. Emotional behovslöshet anger mentalisten. Mental behovslöshet är utmärkande för kausaljaget. Kausaljaget har icke längre behov av dessa världars innehåll utan har tillgodogjort sig vad de kunna bjuda på av erfarenheter och insikter.

⁴Till de emotionala behoven hör det människorna kalla kultur på mänsklighetens nuvarande utvecklingsstadium, något helt annat än framtidens kultur. "Skönlitteratur" som icke är skön utan rå och brutal när den icke är meningslös, konst som istället för det sköna ger oss fulhet, musik som istället för harmoni och melodi ger oss motsatsen, är våra dagars kultur, idiotiserad och brutaliserad kultur. Man vore färdig stryka ordet "kultur" ur sin ordbok.

⁵När människan, från att bara vilja ha och ha allt mer och mer, inser det meningslösa i detta habegär och vaknar till insikt om livets mening, medvetenhetsutvecklingen, söker hon befria sig från allt hon samlat, för att icke behöva öda tid och kraft på något som hindrar henne, för att helt uppgå i medvetenheten. Behovslöshet blir hennes verkliga behov. Därmed har hon frigjort sig från slaveriet under materieaspekten. Men behovslöshetens egenskap förvärvar hon icke genom att omdömeslöst kasta bort det som hon av livet fått att förvalta. Man kan vara behovslös även såsom miljardär och som sådan bättre förvalta rikedomen än någon organisation. Sådana tendera att förr eller senare bli sitt eget ändamål, varför behovslöshet borde vara kvalificerande.

2.37 Kulturmänniskan möter kompakt motstånd

¹Givetvis bli de kulturella ledarna, som med överlägsen begåvning tillägnat sig kontentan av sin samtids vetande, med stilistisk förmåga och pedagogisk insikt behandla kulturproblemen, godtagna såsom auktoriteter i allsköns livsfrågor. Utom all fråga verka de uppfostrande på uppväxande släktet och göra därmed en insats. Men risken är också att de bli hinder för utvecklingen, ifall deras kultursystem grundats på fundamentaldogmer, som omöjliggöra tillägnandet av nya banbrytande ideer. Detta är en av orsakerna till det vanligtvis kompakta motstånd som (icke minst från akademiskt håll) möter alla "ljusbringare".

²I sin bok *Räfst och rättarting* talar Poul Bjerre om "staten som vedersakare". Det kommer igen i alla hans erfarenheter från skola, universitet, läkarsocietet, religiösa, politiska, litterära sammanslutningar. Det var det massiva motstånd mot alla förslag till förnuftiga reformer som överallt mötte honom, varför uttrycket "skråanda" skulle varit mera träffande. Det är nästan ogörligt att väcka "allmänna opinionen" inom något fack till insikt om härskande åsikternas fiktivitet. Det blir först en efterföljande generation, som kritiskt granskar gamla uppfattningar och genomför reformerna. De, som en gång förvärvat ett visst tankesystem, äro ovilliga tänka om. Det är för besvärligt. Det är också onödigt. Det är dumt, ty man blir bara betraktad som en särling eller en bråkstake. Man "förlorar allmänna förtroendet". Bäst att tänka och säga som alla andra. Då är man på den säkra sidan.

³Så har det alltid varit. Att vara före sin tid är att bli martyr. Måtte den insikten bara icke leda till att omdömeslösa allmänna opinionen får tag i uttrycket såsom slagord. För då kommer varje narr att betraktas såsom en profet. Ty så har det gått inom litteratur, konst och musik. Varenda

charlatan upphöjs numera till geni. Det har sina risker att "upplysa" omdömeslösa massan. Popularisering är icke alltid av godo.

2.38 Albert Schweitzer

¹Den i vår tid mycket omskrivne teologen, läkaren och orgelvirtuosen Albert Schweitzer hade den stora fördelen att utan större möda kunna tillgodogöra sig resultatet av det forskningsarbete som filosofer och vetenskapsmän tillhandahöllo. Sedan är det lätt att vara "överlägsen". Hans indignation inför uppenbara motsatsen mellan lära och liv hos Schopenhauer är särdeles typisk för dem som fått allt vetande till skänks och kunna påbörja praktiska förverkligandet redan i unga år. De tyckas icke kunna inse, att bara den föresatta uppgiften att försöka lösa verklighetsproblemet så helt kräver sin man, att ingenting blir över för den oerhörda energiinsats som erfordras för att dessutom bli ett "helgon". Schweitzers förtrytelse är bara ännu ett eklatant bevis på rådande psykologiska infantilitet. Att också han blev offer för tilltron till egen förmåga att bedöma verkligheten och livet, därom vittnar hans egen livsfilosofi. Men varför skulle icke han kunna bedöma, när alla andra inbilla sig kunna det? En påtaglig brist hos honom var frånvaron av sinne för proportioner, som gjorde, att han med sin devis "vördnaden för livet" ("allt liv är heligt") rentav kunde känna tvekan att som läkare döda bakterier, människans urfiende. Sunda förnuftet borde kunna ha sagt honom, att allt parasitliv såsom fiende till livet saknar existensberättigande.

²Schweitzer var, utan att själv kunna inse det, en typisk mystiker, som trodde sig kunna tänka rationellt. Man har i honom velat se en "banbrytare för Jesu-liv-forskningen". Han är i stället en uppenbar vilseledare. Att han icke kunnat inse, att Paulus med sin fiktionslära om synden och nåden i stort sett omintetgjorde Christos verk, vittnar om gamla teologiska avlagringar från föregående munkliv i hans undermedvetenhet. Dylika avlagringar äro oåtkomliga och verka predestinerande för instinktiva övertygelser i senare liv, största hindret för förvärvet av sunt förnuft.

2.39 Kulturmänniskans möte med esoteriken

¹Till att börja med är kulturindividen sig själv nog i andligt avseende och lever sitt eget liv i emotionalitetens högre sfärer, där han finner allt hans hjärta åtrår. Detta kan fortgå under flera inkarnationer, tills han uppnått helgonstadiet.

²Av allt att döma förefaller det som om denna period i utvecklingen skulle bli allt kortare. Det sammanhänger dels med den för hela mänskligheten allmänna nivåhöjningen, dels med att de nya idiologier, som börja framträda, allt bättre överensstämma med verkligheten. De nedärvda religiösa, filosofiska och vetenskapliga systemen visa alltmera sin ohållbarhet. Mystikern kan i längden knappast undgå att taga ställning till esoterikens fakta om reinkarnation (icke själavandring) och lagen för sådd och skörd. Detta medför, att han börjar intressera sig för hithörande mentala problem med de perspektiv dessa medföra. Allt större blir deras utsikt att möta den nya kategori av hjälpare som esoteriken utbildar och av dem få nya impulser till fortsatt studium. Därmed är första steget taget till förvärv av perspektivmedvetenhet.

³Därmed förändras också inställningen till omvärlden, som hittills i huvudsak begränsats till närstående (familj, släkt, vänner). Önskan att tjäna vidgar efterhand förståelsen för att vi alla utgöra ett brödraskap, att vi alla befinna oss på vägen mot samma mål, leder till upptäckten att alla äro kausalväsen och att kausalmedvetenheten en gång skall lösa alla de problem mänskligheten brottas med. Första steget för individen är vetskapen om "tvillingsjälarna". Individen i inkarnation befinner sig med sin triad i en mindre del av kausalhöljet (det s.k. triadhöljet). Hans tvillingsjäl är hans större kausalhölje i kausalvärlden, övervakat av ett högre väsen, vilkens uppgift under livet i fysiska världen är att göra för individen allt han förmår enligt Lagen (se de olika livslagarna). Det är viktigt inse, att han icke hjälper individen lösa de problem som individen själv har att lösa, att han icke gör något som kan förstärka repulsion och

själviskhet. Hans egentliga uppgift är att förmå individen förvärva allt högre slag av medvetenhet och framför allt söka väcka förståelse för det essentiala (allt livs enhet). Att hans övervakning på lägre utvecklingsstadier i huvudsak måste inskränkas till lagen för sådd och skörd, torde inses. Han är människans bäste vän och önskar intet hellre än att individen inser detta och gör vad han kan för att uppfatta "impulserna från åvan" (villigt mottar "kraft från höjden", för att använda religiöst talesätt). Indiska dikten Bhagavad-Gita består i huvudsak av ett samtal mellan "guden Krishna" och "fursten Arjuna". Avskalat fantasiens utsmyckningar skall det föreställa egentliga förhållandet mellan kausala övervakaren (människans "gud") och människan. När individen lämnar det fysiska, upphör övervakningen, emedan vistelsen mellan inkarnationerna avses att vara viloperioder under vilka människan bearbetar sina fysiska erfarenheter till riktigare livsinstinkt i nästa inkarnation.

2.40 Esoterikern

¹Människorna ha att gå sin normala utvecklingsväg enligt lagen för självförverkligande. De måste genom erfarenhet och forskning (experiment) treva sig fram. Endast så lär sig individen förstå verkligheten. Att esoterikern kan gå en annan väg, beror på att han har allt detta bakom sig. Det är också därför han omedelbart förstår hylozoiken, inser att den överensstämmer med verkligheten. Esoterikern har alltså en gång varit invigd i någon esoterisk kunskapsorden. Esoteriker och invigd är samma sak. Att han är före övriga mänskligheten på utvecklingsskalan, beror helt enkelt på att han tidigare än andra övergått från djurriket till människoriket. Det är ingenting att skryta med utan istället att känna ansvar för. Ty det är hans plikt såsom människa att hjälpa sina bröder. Alla äro vi i något avseende beroende av varandra, och envar får göra sin insats till allas väl.

²Esoterikern kan icke lära dem på lägre nivåer att förstå esoteriken. Att lära dem begripa den är i stort sett endast att använda deras lättrogenhet att omfatta något de ej förstå, med stor risk att esoteriken blir missförstådd och endast resulterar i papegojpladder. I det fallet finns tillräckligt med avskräckande exempel.

³Esoterikern kan icke heller i praktiska livet tillämpa sina ideer, t.ex. såsom politiker, enär de icke kunna förstås utan med rätta betraktas såsom utopier. Även i det hänseendet är historien full med idealisters misslyckade experiment. Man kan icke reformera världen på det sättet. Alla reformer av varaktigt bestående värde måste ske inifrån, icke utifrån.

⁴Esoterikerns arbete avser att befria människoma från härskande idiologier och erbjuda dem en arbetshypotes, som gör det möjligt för dem att leva ett förnuftigt liv. Hans arbete gäller förstajaget (människan i hennes världar). Förvärvet av andrajagsmedvetenhet ligger icke inom mänsklighetens förmåga på nuvarande utvecklingsstadium. Mycket få ha möjlighet att ens bli kausaljag eller lärjungar till planethierarkien. Planethierarkiens arbete gäller hela mänskligheten, icke de få. Den söker medarbetare för mänskligheten, så att den kan göra ett paradis av livet i fysiska världen. Den vill lära människorna att leva i fred med varandra, lära dem riktiga mänskliga relationer. När det målet nåtts, blir själva utvecklingsprocessen närmast automatisk genom förvärv av attraktionens egenskaper och strävan till enhet. Det är livet i enhet som medför liv i enlighet med livslagarna. Därmed följer också automatiskt förvärv av de essentiala egenskaper som leda till övergång till femte naturriket. Som det nu är, leva människorna ett liv i splittring och repulsion, i en hatets kritik och ömsesidigt dömande. De motarbeta därmed egen och andras utveckling. Kulturens uppgift är att lära människorna leva ett ändamålsenligt liv, ett liv i enhet.

⁵Människorna ödsla sin tid på allsköns livsodugliga spekulationer i stället för att leva för enhetens förverkligande, som är det enda väsentliga. När människorna fått en förnuftig arbetshypotes, slippa de ödsla tid på alla dessa teoretiska spekulationer, som aldrig kunna överensstämma med verkligheten, teorier som hindra dem från att leva ett förnuftigt liv.

⁶Esoterikern har genom bitter erfarenhet förstått den fundamentala skillnaden mellan lära och liv. Utan den insikten är självbedrägeri och framdeles hyckleri oundvikligt. Individen bedrar sig själv med den mask han anlägger i umgänget med andra. Konventionerna bedraga alltid den oerfarne. Människorna leva i skenet. Det man tror, önskar och hoppas är en sak. Livet är väsentligen annorlunda. Först sedan han uppnått kulturstadiet äger individen möjlighet att fullt förstå det tragiska i denna konflikt mellan vilja och kunna, ideal och verklighet, kunskap och förmåga. Det är en sak välvilliga upplysningsentusiaster icke kunna inse. Moralisten säger: "Lev som du lär," utan att veta vad han talar om. Han endast vittnar om sin totala livsokunnighet utan möjlighet till självkritik. Tilläggas må, att esoterikern vet, att hans egen vision en gång skall kunna förverkligas. Hur många inkarnationer det skall ta, beror på honom själv. I det sammanhanget kan erinras om vad D.K. säger: Det är viktigare att tala om lagen för sådd och skörd än reinkarnation. Ty denna är oundviklig, då däremot skördelagens verkningar bero på individen själv.

⁷Man har icke uppnått humanitetsstadiet därför att man godtar humanistiska ideer. Det göra många på civilisationsstadiets högre nivåer och allt fler, allteftersom dessa visa sig vara de mest förnuftiga och ändamålsenliga. Den verklige humanisten har helgonstadiet bakom sig och använder det emotionala endast såsom "drivkraft" i organismen, fantasiens visionskraft och attraktionens strävan mot det essentiala.

⁸Moderna läsare äro "sönderlästa" av allt de läsa, varför de uppfatta ytligt och glömma omedelbart. De behöva därför läsa arbeten med esoteriskt innehåll gång på gång, tills kunskapen kan bevaras. Esoterikern begrundar vad han läser. Varje mening har en mening vars betydelse måste inses. Annars kan man lämna arbetet oläst. Esoteriske författaren kan säga med Goethe: "Jag skriver ej för att behaga eder utan för att ni ska lära något."

⁹Allra minst skriver esoterikern för att tjäna pengar på sina alster. Esoterikern lever icke på esoteriken. Sådant strider mot lagen: "I haven fått för intet; given för intet." Esoterikerns arbete är "offer" (utfört i hopp om att någon kan dra nytta därav). Icke ens så mycket har man kunnat inse, därför att charlataner utnyttja godtrogenheten. Det finns all anledning se upp med deras växande skara. Esoteriken får icke göras till en inkomstkälla. Då kommer bedrägligheten ofelbart med i spelet.

2.41 Humanismen

¹Alf Ahlberg definierar humanismen som "en livsåskådning för vilken människan är det högsta värdet. Humanistens tro är en tro på människan. Den behöver icke vara en tro på 'människans naturliga godhet', men den måste vara en tro på människans möjligheter till det goda. Människovärdet är dess grundvärde. Humanismens tro kan motiveras på mycket olika sätt. Dess höga värdering av människan kan vila på den tron, att människan tillhör en högre livsordning än naturens. Vi talar då om en religiös humanism." Så långt var det rätt. Men när Ahlberg sedan identifierar denna religiösa humanism med kristendomen, begår han ett fundamentalt misstag. Humanismen fanns långt före kristendomen. Och det är humanismen som humaniserat kristendomen, som i sin historiska utformning närmast var en barbarreligion.

²Den kultur som finns, som är värd att kallas kultur, ha vi fått genom humanismen, och i den mån humanismen lyckats förädla kristendomen. Man förstår mycket väl, att förvaltarna av det "klassiska arvet" kämpa för bibehållandet av latinet och grekiskan som skolämnen. Den klassiska litteraturen innehåller grunden för humanismen. Teologien är ingen humanism, och med enbart den är det fara värt, att den humanism som finns snart försvinner. Kristendomen är teologi, och vad den därutöver lyckats bli har den fått av de stora humanisterna. Den som påstår motsatsen lämnar endast sitt bidrag till den oavbrutet pågående historieförfalskningen i detta avseende.

³Den, som påstår att humanismen är kristendomens förtjänst, är tydligen totalt okunnig om både buddhism och yogafilosofi. Även Kongfuzis lära är i full överensstämmelse med

humanismen. Man måste energiskt hävda gentemot de historiskt okunniga teologerna och deras ointelligenta eftersägare, att buddhismen i humanitetshänseende står högre än kristendomen. De buddhistiska "löftena" (motsvarande våra konfirmationslöften) innehålla mycket mera av mänsklighet. Man lovar att aldrig döda och inbegriper däri även djuren. Till löftena hör även att aldrig ljuga. Man borde åtminstone vetat, att Buddha förkunnade medkänsla med allt levande. Det måste fordras, att de som hävda kristendomens överlägsenhet veta vad de tala om. Vi ha fått nog av de traditionella lögnerna.

2.42 Stoicismen

¹De två fundamentala normerna för friktionsfri sammanlevnad äro esoterikens "god vilja" och "riktiga mänskliga relationer". De två levnadsreglerna, utan vilka ordnat samhälle i längden omöjliggöres, fingo sin historiskt första utformning av stoikerna. De utformade en umgängespsykologi, som i vissa avseenden ännu är oöverträffad. De gjorde sig inga som helst illusioner om mänsklighetens allmänna utvecklingsstadium. Såsom första princip gällde att alltid vara förberedd på allt och som andra princip att göra sig själv osårbar, oåtkomlig för alla hatets attacker. Man måste i umgänget med människor vara förberedd på alla tänkbara obehagligheter, oförskämdheter, kränkningar. Dylikt vittnade ju endast om angriparens utvecklingsnivå. Man måste vara förberedd på alla slags infamiteter, förtal, vänners förräderi.

²Kunskapen om lagarna för reinkarnation samt sådd och skörd låg till grund för principen att alltid vara förberedd på ödets värsta slag; förlora vänner, ägodelar, ära, liv, bli bedragen, bli övergiven av alla. Genom daglig meditation över alla dessa tänkbara möjligheter stålsatte sig stoikern och bevarade i alla livssituationer sin totala oberördhet, en "gudomlig likgiltighet" för vad som hände med honom själv.

³Detta var den negativa attityden. Den positiva bestod i principen att alltid vara tjänstvillig och hjälpsam.

⁴Såväl stoicismens upphovsman Zenon som dess förste teoretiker Krysippos voro invigda i esoteriska kunskapsordnar. Detta torde även exoteriskt gälla såsom bevis på esoterikerns hävdande, att humanismen historiskt utgått från planethierarkien och stoicismen gjort vad den kunnat för att humanisera den historiska, teologiskt utformade kristendomen, som är förvanskning av Christos lära.

⁵Man har anmärkt på att stoicismen icke gav några anvisningar för metodisk medvetenhetsutveckling. Därvid bör emellertid beaktas, att den var en exoterisk lära och även måste taga hänsyn till mänsklighetens allmänna utvecklingsstadium. I Fiskarnas zodiakepok med härskande barbariet lyste stoicismen som en fyrbåk i livsvanvettets mörker.

FRAMTIDEN

2.43 Hylozoiken medför en humanistisk revolution

¹Hylozoiken medför en revolution i kulturellt avseende och uppenbarar den sanna humanismen, vars uppgift är förverkligandet av enheten. Det som i vår tid kallas humanism är ett återupplivande av det "klassiska arvet" med den "exoteriske" Platon som huvudrepresentant. Detta återupplivande tog sin början i Tyskland med bland andra Goethe och Schiller och i Sverige med Tegnér, Geijer och andra. Tyvärr har det i huvudsak blivit en litterär företeelse med studiet av författare, som under 1800- och 1900-talen bearbetade de nedärvda humanistiska ideerna i utspädd dos. Det har mer eller mindre urartat i intellektuell idélek, ett tecken på "humanistisk bildning" utan livskraft och förmåga av omskapande.

²Det i hylozoiken offentliggjorda pytagoreiska arvet av ideer kommer att på helt annat sätt påverka människorna, enär det klargör tillvarons mening och mål, medvetenhetsutvecklingen och självförverkligandets nödvändighet. Den nya humanistiska litteratur, som är att förvänta, när esoteriska kunskapen om verkligheten blir föremål för allmänt studium, blir av helt annat slag än den som redovisas i litteraturhistorien. Den gamlas betydelse skall då inses huvudsakligen ha bestått i att förbereda och underlätta förståelsen av den nya. Dess historiska uppgift har varit att försöka höja mänskligheten över det annars alltför närliggande barbarstadiet. Den demokratiska andan, som på senaste tiden strävat efter att göra oss kulturellt urarva, skulle om den lyckas mycket snart återföra oss till barbarstadiet, beröva oss det sant mänskliga och göra individen till en mekanisk robot utan rätt till frihet, ett offer för statligt tyranni.

³Tilläggas bör, att det "grekiska arvet" med dess humanism härrör från dem som varit invigda i esoteriska kunskapsordnar instiftade av planethierarkien.

⁴Den revolution, som esoteriska kunskapen medför, måste nödvändigtvis innebära en revolution även på det pedagogiska området. Det nuvarande utbildningssättet måste visa sin psykologiska förvändhet. De unga bekajas med en livsoduglig för att icke säga livsfientlig barlast. Det sagda gäller även universitetsutbildningen.

⁵Rättspsykologerna borde fråga, varpå det beror att esoteriken kan systematiskt tigas ihjäl, sedan man icke längre vågar öppet avhåna den. Hur står det till med "sanningens röst" i våra moderna kultursamhällen?

2.44 Framtidens kultur

¹Framtida kulturens förnämsta uppgift är att lära mänskligheten inse, att livets mening är medvetenhetsutveckling, förvärv av allt högre slag av medvetenhet. Nuvarande kultur lägger alltför stor vikt vid fysiska företeelserna och söker icke befria mänskligheten från dess hagalenskap, samlarvurm etc. Egentligen är det mycket litet av fysiska ägodelar individen behöver för att leva ett fullvärdigt liv i fysiska världen. Det är denna egoistiska drift att begära mer än erforderligt som är grunden till fattigdomen.

²Framtida kulturen, baserad på kunskapen om verkligheten och livet, kommer att uppvisa andra slags mystiker än hittillsvarande. Dessa ha icke insett, att de omedvetet strävat efter att förvärva attraktionens egenskaper såsom förutsättning för essential enhetsmedvetenhet med allt. De ha alltför mycket sysslat med sin egen utveckling utan förståelse för att enheten icke är individuell utan kollektiv och förutsätter även andras förståelsefulla samverkan, varför de måste arbeta även för detta. Mystikern strävade efter uppgåendet i gudomen, ovetande om att gudomen är ett kollektivväsen, ett kollektiv, icke en individualitet. Man utvecklar de essentiala egenskaperna genom att hjälpa andra utveckla sina. Människorna måste befria sig från individualismens felsyn och bli medvetna om sitt ansvar för kollektiviteten. Det finns ingen enhet utan ett kollektiv vari man ingår såsom del.

³Nya vetenskapliga upptäckter komma att lösa våra fysiska problem, så att slavarbetet för livsuppehället blir avskaffat. Klaner på kultur- och humanitetsstadierna inkarnera i stor utsträckning med uppgift att utveckla nya kulturformer inom alla områden. Närmast gäller det att skapa god vilja mellan raser, nationer och individer samt riktiga mänskliga relationer.

⁴Nya ordningen måste enligt planethierarkien grundas på insikten om allas människovärde. Vi äro alla i samma naturrike, ha lämnat djurriket och vandra mot samma mål, femte naturriket. För dem med perspektiv förefaller det vara av mindre betydelse att icke alla befinna sig på samma utvecklingsstadium. Och för dem, som inse allas ansvarighet och nödvändigheten av inbördes hjälp för att möjliggöra utvecklingen, ökas förståelsen för att de på högre stadier måste hjälpa dem på lägre.

⁵Planethierarkien är icke intresserad av att esoterisk kunskap förkunnas för dem för vilka den måste förbli "blind tro". För dem som icke förvärvat perspektivmedvetenhet finnas fullt ändamålsenliga livsåskådningar. Viktigare än allt annat är att människorna leva ett ändamålsenligt fysiskt liv, gagnande civilisationen och kulturen, och framför allt ett friktionsfritt, harmoniskt liv med sina medmänniskor, i riktiga mänskliga relationer. Därigenom utvecklas automatiskt alla de egenskaper och förmågor som i sinom tid möjliggöra övergång till femte naturriket. Mest ändamålsenliga läror äro de som utveckla sunt förnuft, vädja till människans erfarenhet och möjlighet till förståelse, framför allt förkunnas i frihet från allt tvång och medföra strävan till enhet.

⁶När tillräckligt många förvärvat fysisk-eterisk objektiv medvetenhet och tillräckligt många blivit kausaljag inom femte departementet samarbetande med kausaldevaer, kommer mänskligheten att få uppleva en revolution på de flesta mänskliga områden i vetenskapligt och tekniskt hänseende, så att människorna mera odelat kunna ägna sig åt kulturutvecklingen.

2.45 Nya kulturen står på esoterikens grund

¹I och med att kunskapen om verkligheten och livet, tillvarons mening och mål, blir allmän företeelse, påskyndas också mänskliga medvetenhetsutvecklingen i oanad grad. Tankarnas överensstämmelse med verkligheten ger helt annan energieffekt genom harmoniska samverkan med de "kosmiska vibrationerna". Den annars oundvikliga disharmonien splittrar energien i olika riktningar, så att effekten blir minimal eller ingen alls. Liksom vetenskapsmannen uppnår resultat genom ändamålsenlig tillämpning av naturlagarna, når "levnadskonstnären" motsvarande med livslagarna.

²Risken är alltid den, att individen förväxlar teoretiska vetandet med insikt och förståelse och därigenom överskattar sina möjligheter. Teorien är en god sak, men innan individen vet, hur de motsvarande verkligheterna yttra sig för honom i livshänseende, beroende på latenta insikten och förut förvärvade kapaciteten, fordras (liksom för laboratorn) erfarenhet genom många förfelade experiment.

³En annan svårighet erbjuder språket. Härskande terminologien är på det hela taget oduglig för meddelelse av esoteriska fakta. Egentligen skulle alla ord behöva omdefinieras för att få ett annat innehåll än det konventionella. Ett nytt språk med nya ord, vilket vore det enda riktiga, skulle emellertid bli obegripligt för läsarna. Man får försöka hjälpa sig fram så gott det går med de hävdvunna termerna och räkna på läsarnas "intuition" (som det heter). I sak betyder emellertid detta, att man måste ha tillägnat sig systemet, innan man kan förstå vad man innan dess trott sig begripa. Det är först ur det hela som man kan få riktig uppfattning av vad det rör sig om. Därför böra esoteriska verk läsas flera gånger, tills systemet bemästrats. När esoteriken allmänt godtagits, få också de brukade orden ett annat innehåll. Annars bleve ett särskilt "fackspråk" nödvändigt. För dem, som förvärvat objektiv kausal medvetenhet och som allsidigt uppleva vad de tala om, räcker det med vinkar och äro missförstånd uteslutna.

2.46 Framtidens kulturmänniskor

¹Ifall de kaotiska förhållanden, som nu råda, inom några årtionden ersättas med stabiliserade, väntas kulturmänniskor kunna inkarnera. Dessa gamla invigda komma att återfinnas i alla slags yrken. De karakteriseras av sunt förnuft, förmåga att "tänka rätt" (i överensstämmelse med de tre verklighetsaspekterna) och av lagenlighet (verksamhet i överensstämmelse med livslagarna) med enhetssträvan. De äro medvetna om egen begränsning utan att handikappas därav och göra intet väsen av sin personlighet. De igenkännas på sin förståelse för allt mänskligt och sträva efter sant mänskliga förhållanden mellan alla, oberoende av ras, nation, kön, religion etc. De äro fria från varje slags fanatism, även dylik som så ofta utmärker s.k. idealister och allsköns världsförbättrare och "reformatorer" inom alla områden, icke minst ockultister med deras patentlösningar. De ha tillit till Lagen, vissa om att envar finner sin väg, ifall de icke bli vilseledda av livsokunniga profeter inom religion, filosofi och vetenskap.

Ovanstående text utgör uppsatsen *Kultur* av Henry T. Laurency. Uppsatsen ingår i *boken Livskunskap Fyra*, utgiven 1995. Copyright © Förlagsstiftelsen Henry T. Laurency 1995.